

303.372
934.16
ร.ร.

คำกนิยพื้ฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ
สภานักราชภัฏบุรีรัมย์

ปริยญาทิพนั้
ของ
ประกาศวี กรรโกวิท

19 ก.พ. 2540

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาธมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่ของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้หญ่

ตุลาคม 2539

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาธมิตร

58683

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน

(ดร. เพ็ญแข ประจวบจั่น)

..........กรรมการ

(ผศ. ดร. พิตร ทองชั้น)

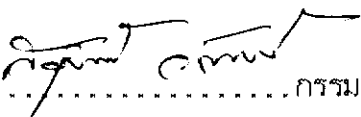
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(ดร. เพ็ญแข ประจวบจั่น)

..........กรรมการ

(ผศ. ดร. พิตร ทองชั้น)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ความช่วยเหลือและนำให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ดร. เพ็ญแข ประจวบจันทน์ ผศ. ดร. พิศร ทองชื่น ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ซึ่งเป็นการมอบโอกาสเปล่าเพิ่มเติม ขอกราบขอบพระคุณ รศ. อัจฉรา สุขารมย์ รศ. สงม บุลคล้าย รศ. วีระ สมใจ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และ รศ. ดร. ปฐม นิคมานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มศว. ประสานมิตร ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าจนสำเร็จด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ขอบคุณคุณอาภรณ์แก้ว มายุรักษ์ น้าบุญช่วย อยู่สถาพร คุณกาลันต์ กรโกวิท คุณสถาพร คุณสายพร มายุรักษ์ และครอบครัว ผศ. อีราพร กุณานันท์ และครอบครัว อาจารย์เกษม ภูเจริญธรรม คุณประภาวดี คุณสมบูรณ์ จันทวงศ์จิตต์ และครอบครัวคุณเสียงพิมพ์ คุณอภิชาติ รอดทนอม และครอบครัว ตลอดจนน้อง ๆ ลูกน้าทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือการเรียนครั้งนี้อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการบดี อาจารย์ปิเชฐ ชัยพร หัวหน้าภาควิชา ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ให้โอกาสเรียนครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณอ้อลิ้ โทณู และเพื่อนนิสิตภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่รุ่น 12 ภาควิชาทุกคน ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญูแด่ วัฒนา แต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประกาศรี กรโกวิท

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของค่านิยม	8
ความสำคัญของค่านิยม	11
ประเภทของค่านิยม	13
การเกิดค่านิยม	16
ลักษณะของค่านิยม	17
หน้าที่ของค่านิยม	18
แนวคิดและทฤษฎีค่านิยม	19
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ และแนวทางปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
สมมติฐานของการวิจัย	32
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร	44
ตอนที่ 2 ด้านค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามูลนิธิฯ	46
ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของ นักศึกษามูลนิธิฯ ที่มีผลแตกต่างกันด้านเพศ อายุ สถาน ภาพสมรส สถานที่ทำงาน วิธีการศึกษาก่อนเข้าเรียน และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	57
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	68
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	68
ความสำคัญของการศึกษาวิจัย	68
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	69
วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ	70
การอภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	89
ประวัติของผู้วิจัย	106

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	44
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ทั้งโดยรวมและรายด้าน	46
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ด้าน การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ	47
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ด้าน การประหยัดและออม	49
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ด้าน การมีระเบียบและเคารพกฎหมาย	51
6	ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา	53
7	ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	55
8	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการ ด้านเพศหญิง เพศชาย	57
9	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านอายุ	58
10	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยการ จำแนกตามอายุ	60
11	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยการ จำแนกตามอายุ ด้านการพึ่งตนเองขยันหมั่นเพียร.	61
12	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยการ จำแนกตามอายุ ด้านการมีความรักชาติ ศาสนา กษัตริย์	62
13	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการที่มีสภาพที่ทำงานต่างกัน	63

ตาราง	หน้า
14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของ นักศึกษานุเคราะห์ประจำการที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน	65
15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพื้นฐาน 5 ประการของ นักศึกษานุเคราะห์ประจำการที่มีวุฒิทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนต่างกัน	66
16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษานุเคราะห์ประจำการ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	67

ภูมิหลัง

การพัฒนาบุคคลในด้านจริยธรรม นับได้ว่าเป็นพื้นฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะถ้าบุคคลในสังคมมีจริยธรรมดี ย่อมก่อให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเองและส่วนรวม ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม, 2520 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคคลในด้านที่สำคัญที่สุดคือการปลูกฝังให้คนเป็นพลเมืองดี ของชาติ มีคุณธรรมต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ความเป็นพลเมืองดีก็คือ การมี จริยธรรมสูง นั่นคือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

นอกจากการปลูกฝังเรื่องราวต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าสิ่งสำคัญต่อการพัฒนา ความเป็นพลเมืองดีอีกประการหนึ่งก็คือการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมที่เกิดขึ้นกับบุคคล ซึ่ง พัลล หันนาคินทร์ (2520 : 1) ได้ชี้ให้เห็นว่า ค่านิยมเป็นเครื่องชี้ทางที่บ่งบอกลักษณะความ ประพฤติของคนในสังคม ดังนั้นการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมอันดีงามให้แก่คนในชาติ จึงจำเป็นต้อง กระทำอย่างรีบด่วน และกระทำต่อเนื่องกันในทุกกระดานการศึกษา เพราะพลังอำนาจของชาติจะ มันคงเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในชาติจะประพฤติตามค่านิยมที่ดีและ เอื้อต่อการพัฒนา ตนเองและประเทศ ซึ่งรัฐบาลเองก็ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ จึงได้พยายามเสริมสร้าง และปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ขึ้นในสังคมไทย (สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2530 : 270) อันได้แก่

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ
2. ประหยัดและออม
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

สังคมไทยเป็นสังคมที่กำลังอยู่ในระยะการเร่งรัดพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สังคมและด้านอื่น ๆ แต่การพัฒนาประเทศจะสัมฤทธิ์ผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาคุณภาพของคนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

ครูเป็นทรัพยากรประเภทหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ครูเป็นผู้ปลูกฝังความรู้และคุณธรรม จริยธรรมแก่เยาวชน หากครูทำหน้าที่ได้อย่างดีก็จะช่วยเสริมสร้างประชากรที่ดีให้แก่ชาติต่อไป หากครูบกพร่องในส่วนนี้ ก็อาจทำความสูญเสียให้แก่ชาติได้เช่นกัน ประการสำคัญที่สุดก็คือ ครูควรทำหน้าที่ในด้านการเป็นตัวแทนของผู้มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ครูเองควรเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีด้วย ซึ่งการที่จะเป็นเช่นนี้ได้ ครูควรได้รับการอบรมจากสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครู เช่น สถาบันราชภัฏ เป็นต้น การอบรมให้ครูเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมนั้น ทำได้โดยการปลูกฝังให้มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ซึ่งประกอบด้วย คุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ การพึ่งตนเอง เพื่อให้สามารถกระทำการสิ่งใดๆ สำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น ความขยันหมั่นเพียร เพื่อทำให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน ความรับผิดชอบ เพื่อให้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ ประหยัดและอดออม เพื่อให้รู้จักใช้ทรัพยากรส่วนตน และสังคมให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย เพื่อให้ควบคุมตนเอง ปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบแบบแผน ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา เพื่อให้มีความศรัทธาและตั้งอยู่บนหลักธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เพื่อให้มีความเสียสละต่อส่วนรวม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการดังกล่าวนี้ เป็นค่านิยมที่ยอมรับและส่งเสริมให้ปฏิบัติในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้กลุ่มคนเหล่านี้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป (สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2530 : 270)

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์เป็นสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู โดยได้จัดระบบทางการศึกษาออกเป็น 2 ระบบ คือ ภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในเวลาราชการ คือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ มีการจัดการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี 4 ปี ปริญญาตรี 2 ปี และระดับอนุปริญญาบางสาขา และภาคพิเศษเรียกว่านักศึกษานอกเวลาประจำการ หมายถึง นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในเวลาพิเศษ คือ วันเสาร์และวันอาทิตย์ มีการจัดการศึกษา

จนระดับ ปริญญาตรี 4 ปี ปริญญาตรี 2 ปี และระดับอนุปริญญาในบางสาขาวิชา สถาบันรับ
นักศึกษาเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ดังสถิติที่รวบรวมไว้ดังนี้ คือ ในปี พ.ศ. 2533 สถาบันราชภัฏ
บุรีรัมย์รับนักศึกษาจำนวน 1,133 คน, ปี พ.ศ. 2534 รับนักศึกษาจำนวน 2,517 คน, ปี
พ.ศ. 2535 รับนักศึกษาจำนวน 1,882 คน, ปี พ.ศ. 2536 รับนักศึกษาจำนวน 3,218 คน,
และปี พ.ศ. 2537 รับนักศึกษาจำนวน 4,348 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล สถาบันราชภัฏ
บุรีรัมย์)

เนื่องจากนักศึกษามูลาการสามารถเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี 2 ปี (หลังอนุปริญญา)
ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์สายการศึกษาได้ โดยไม่ได้กำหนดวุฒิการศึกษาเพียงด้านเดียว จึงทำ
ให้ผู้เข้ามาเรียนโดยมีพื้นฐานความรู้เดิมหลากหลาย โดยมีบางกลุ่มได้รับการอบรมด้านครู บางกลุ่ม
ไม่ได้รับการอบรมด้านครูเลย จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาว่า นักศึกษามูลาการประจำการที่
เข้าเรียนต่อเหล่านี้ จนระดับปริญญาตรีทางด้านการศึกษานั้น จะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการระดับ
ใด และมีเพียงพอต่อการสร้างเสริม และปลูกฝังค่านิยมแก่เยาวชนตามหน้าที่ของครูหรือไม่ ข้อมูล
ที่ได้จากการศึกษา จะนำมาเป็นแนวทางให้สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำหนดนโยบายและการปฏิบัติ
เพื่อการส่งเสริมคุณธรรมของนักศึกษามูลาการประจำการต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นนักศึกษามูลาการประจำการของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แต่ละด้านของนักศึกษามูลาการประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานที่ทำงาน วุฒิการศึกษาก่อนได้รับการเข้าเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่านักศึกษามูลาการประจำการระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับใด อันจะเป็นแนวทางในการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานให้ดียิ่งขึ้นได้

2. ทำให้ทราบว่านักศึกษานุศลากรประจำการ มีความแตกต่างกันในด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพและอายุจะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมหรือกระบวนการปลูกฝังค่านิยมทั้ง 5 นี้ให้เหมาะสมกับบุคคลได้ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษานุศลากรประจำการสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยกำหนดประชากรกลุ่มอายุและตัวแบ่งที่จะศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษานุศลากรประจำการ สาขาการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2538 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 516 คน ได้แก่ นักศึกษานุศลากรประจำการ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 58 คน อุตสาหกรรมศิลป์ 54 คน เกษตรกรรม 45 คน การประถมศึกษา 1 53 คน การประถมศึกษา 2 47 คน การบริหารการศึกษา 55 คน ภาษาอังกฤษ 58 คน คณิตศาสตร์ 54 คน การศึกษาปฐมวัย 62 คน ดนตรีศึกษา 30 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล สำนักส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างประชากรดังกล่าวข้างต้น คิดเอาจาก 50 % ของกลุ่มประชากรได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 258 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.3.1 เพศ

1) ชาย

2) หญิง

3.3.2 อายุ

1) 20-29 ปี

2) 30-39 ปี

3) 40 ปีขึ้นไป

3.3.3 สถานภาพสมรส

- 1) สมรส
- 2) ยังไม่สมรส

3.3.4 วุฒิทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน

- 1) วุฒิด้านการศึกษา
- 2) วุฒิที่ไม่ใช่ด้านการศึกษา

3.3.5 สถานที่ทำงาน

- 1) สังกัดรัฐบาล
- 2) สังกัดเอกชน
- 3) อื่น ๆ

3.3.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 1) 2.5 ขึ้นไป
- 2) ต่ำกว่า 2.5

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

- 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
- 2) ประหยัดและออม
- 3) มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 4) ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
- 5) มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ เป็นคำนิยามที่กำหนดขึ้นในสมัยรัฐบาลของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งประกอบด้วย คุณธรรม 5 ประการดังต่อไปนี้ คือ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ประหยัดและออม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งแต่ละข้อมีความละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

การพึ่งตนเอง หมายถึง การเคารพตนเองเชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง และไม่ทำตัวให้เป็นปัญหา หรือเป็นภาระแก่ผู้อื่น หรือหมู่คณะ

ขยันหมั่นเพียร หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การทำงาน และการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน

มีความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายยอมรับผลการกระทำนั้นและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

1.2 การประหยัดและออม หมายถึง การรู้จักใช้ รู้จักออมทรัพย์สิ่ง เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะ ความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

1.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

1.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา หมายถึง การมีความศรัทธาและยึดถือปฏิบัติในแบบแผนความประพฤติ ซึ่งตั้งอยู่ในความดีงามและหลักธรรมของศาสนา

1.5 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยยอมเสียสละส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ มีความสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ รักวินัย ซื่อตรงต่อหน้าที่ ช่วยทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ให้ความร่วมมือ เผยแพร่ และเกิดคุณเกียรติคุณของชาติ

2. นักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการสถาบันราชภัฏหมายถึงนักศึกษาที่เข้าเรียนหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่เข้าเรียนในช่วงเวลาพิเศษที่มีช่วงเวลาราชการ และเป็นผู้ที่จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่าอนุปริญญาแล้วเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี 2 ปี (หลังอนุปริญญา)

3. วุฒิต่างทางการศึกษา หมายถึง วุฒิต้นักศึกษามูลนิธิบุคลากรประจำการก่อนเข้าเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

3.1 วุฒิอนุปริญญาทางการศึกษา

3.2 วุฒิต้นักศึกษาทางการศึกษา หมายถึง วุฒิต่างทางการศึกษาด้านอื่นๆ ในระดับอนุปริญญา เช่น บวช, บวส. ฯลฯ

4. สถานที่ทำงาน หมายถึง ที่ที่นักศึกษามูลนิธิบุคลากรประจำการ ได้ยึดเป็นแหล่งประกอบอาชีพ

4.1 สังกัดรัฐบาล หมายถึง แหล่งประกอบอาชีพ ที่รับเงินเดือนจากหน่วยงานรัฐบาล

4.2 สังกัดเอกชน หมายถึง แหล่งประกอบอาชีพ ที่รับเงินเดือนจากหน่วยงานบุคคลทั่วไป ที่เป็นเจ้าของธุรกิจ

4.3 อื่น ๆ หมายถึง แหล่งประกอบอาชีพที่แตกต่างจากข้อ 4.1 และ 4.2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ เสนอตามหัวข้อด้านความหมายของค่านิยม ความสำคัญของค่านิยม ประเภทของค่านิยม การเกิดค่านิยม ลักษณะของค่านิยม หน้าที่ของค่านิยม แนวคิดและทฤษฎีค่านิยม ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ และแนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของค่านิยม

ค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การที่บุคคลมีค่านิยมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นแสดงถึงความรู้สึก ความพอใจ ทัศนคติ และความต้องการที่บุคคลมีต่อเรื่องนั้น และความพร้อมที่จะแสดงออกเพื่อสนองต่อค่านิยมนั้น บุคคลจะขัดขวาง และต่อต้านการกระทำที่ขัดต่อค่านิยมที่เขาถืออยู่ ค่านิยมจัดได้ว่าเป็นแหล่งที่มาของพฤติกรรมของบุคคลทั้งทางด้านลบและบวก (เพ็ญแข ประจักษ์โก และ อัมมเดือน สดมณี, 2529 : 14)

ปราโมทย์ นาครทรรพ (2514 : 74) กล่าวว่า ค่านิยมตามทัศนะของวิลเลียม นักสังคมวิทยาผู้ถือเสียง ซึ่งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับค่านิยมไว้ว่า ค่านิยมอาจหมายถึงความสนใจ ความยินดี ความชอบ หน้าที่ พัฒนาการทางศีลธรรม ความปรารถนา ความอยาก ความต้องการ ความเหมาะสม หรือความรู้สึกอื่น ๆ ที่มนุษย์เชื่อและยึดถือเอาเป็นทางสำหรับเลือก

พิทยา สายหู (2515 : 51) ได้กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่ยึดถือประจำไว้ช่วยในการตัดสินใจการเลือก ตราบใดที่มนุษย์ยังมีความจำเป็นที่จะต้องเลือกในการกระทำอยู่ มนุษย์จะต้องอาศัยคุณค่าหรือค่านิยมประจำตัวเป็นเครื่องกำหนด แม้แต่สิ่งที่เคยกระทำจนเป็นนิสัย

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2518 : 46) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิด พฤติกรรมและสิ่งอื่น ๆ ที่คนในสังคมหนึ่งเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องเลือกในการกระทำอยู่ มนุษย์จะต้องอาศัยคุณค่าหรือค่านิยมประจำตัวเป็นเครื่องกำหนด แม้แต่สิ่งที่เคยกระทำจนเป็นนิสัย เปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย

เจือ เกตุเจริญ (2519 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม คือสิ่งที่สังคมนิยมชมชอบเป็นสิ่งที่มีความค่าและมีประโยชน์

✓ พันธ หันนาคินท์ (2520 : 18) ได้ให้ความหมายไว้เช่นกัน คือ ค่านิยม หมายถึง การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคน ที่มีอยู่ต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นวัสดุ มนุษย์ สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ รวมทั้งการกระทำในด้านเศรษฐกิจสังคม จริยธรรม และสุนทรียภาพ ทั้งนี้ โดยได้ทำการประเมินค่าจากทัศนคติ โดยที่ถ่วงรอบคอบ และในบางครั้งค่านิยมอาจเรียกได้อีกชื่อ หนึ่งว่า ระบบความชอบพิเศษ (Perference System) ซึ่งหมายถึงแนวคิดที่ว่าอะไรน่าประพฤติ น่าปฏิบัติมากกว่าอย่างอื่น ดังนั้น ค่านิยมจึงมักจะสอดคล้องกับพฤติกรรมของบุคคล เพราะตามปกติ แล้ว บุคคลย่อมกระทำการต่าง ๆ ไปตามสิ่งที่ตนเห็นควรและน่ากระทำ

สมาน ชาลีเครือ (2523 : 8) กล่าวว่าค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ทางสังคม และวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม ทั้งนี้เพราะว่าค่านิยมนั้นเป็นสิ่งที่ตนถือว่าเป็นสิ่งบังคับต้องทำ ต้อง ปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนยกย่องบูชา ค่านิยมมิใช่เป็นเพียงเรื่องของการถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี เท่านั้น แท้จริงแล้วยังรวมไปถึงเรื่องต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องนำพฤติกรรมในชีวิตของคนเรามากด้วย

สงบ ลักษณะ (2524 : 29) กล่าวว่าค่านิยมเป็นคุณลักษณะภายในจิตอันจะคอยชักจูง กระตุ้นให้บุคคลเกิดความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติ ไปในทางที่ต้งาม

สาราช บัวศรี (2526 : 13) กล่าวว่าค่านิยมเป็นสภาพหรือการกระทำบางประการ ซึ่งเราเชื่อถือค่านิยมว่าควรยึดถือหรือยึดมั่นหรือว่าเราควรกระทำหรือปฏิบัติ เพื่อจะให้ได้บรรลุถึง ความมุ่งหมายของสังคมหรือตัวเอง

สวณิต ฃมาภัย (2526 : 723) ได้ให้ความหมายของค่านิยมว่า หมายถึงความรู้สึกที่ เกิดขึ้นในจิตของมนุษย์ ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีคุณค่าหรือเป็นประโยชน์แก่ตนเองยิ่งกว่าสิ่งอื่น ค่านิยมอาจ จะอยู่ในระดับส่วนตัว ในระดับครอบครัว หรือในระดับสังคมที่เราเรียกว่า ค่านิยมส่วนตัว ค่านิยม เฉพาะกลุ่ม หรือค่านิยมของสังคมนั่นเอง

พรรณี ชูชัย (2528 : 289) ก็มีความเห็นที่สอดคล้องว่า ค่านิยม หมายถึง ความนิยม ชุมชอบต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสภาพการณ์ใด ๆ เนื่องจากการที่เรามีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นสิ่งที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติ และนอกจากนี้

คิลแพทริค (Kilpatrick, 1954 : 15) ได้กล่าวว่าค่านิยมหมายถึงความต้องการ ที่จะรับการประเมินอย่างรอบคอบแล้ว และปรากฏว่ามีค่าควรแก่การเลือกไว้เป็นคุณสมบัติของตน ซึ่งคล้ายกับแนวคิดของ คลักสวอห์น (Cluckhohn, 1962 : 147) ได้ให้ความหมายค่านิยมเป็น ทั้งสิ่งกีดภายในและภายนอกที่บุคคลหรือกลุ่มได้แยกออกแล้ว และมีความต้องการที่จะ เลือกประพฤติ ปฏิบัติหรือเลือกกระทำ

✓ คริสเตนเซน (Cristensen, 1969 : 115) กล่าวว่า ค่านิยมหมายถึงเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลเลือกใช้สิ่งต่าง ๆ ที่มีให้เลือก ค่านิยมแม้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับความเชื่อและเจตคติก็ตาม แต่ทั้งสามชนิดก็ยังมีส่วนแตกต่างกันคือ ความเชื่อเป็นเกณฑ์ที่ตัดสินว่า บางอย่างจริงหรือไม่จริง เจตคติคือลักษณะภายในบุคลิกลักษณะที่คนเราแสดงต่อการกระทำหรือสิ่งต่าง ๆ เป็นเพียงแนวโน้มที่จะปฏิบัติเท่านั้น ส่วนค่านิยมจะเป็นมาตรฐานของความชอบหรือไม่ชอบ เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินคุณค่าหรือความสำคัญของสิ่งของ ความคิดและเหตุการณ์ ดังนั้น ค่านิยมจึงเป็นมาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินใจ

ในทำนองเดียวกัน โรคิช (Rokeach, 1969 : 125) ได้ให้ความหมายค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง รูปแบบของความเชื่อที่แต่ละคนยึดถือว่าจะควรปฏิบัติอย่างไร สิ่งใดมีคุณค่าหรือสิ่งใดไม่มีคุณค่า โดยทั่วไป ค่านิยมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ค่านิยมเป็นมาตรฐานในการตัดสินว่าสิ่งใดเลว สิ่งดีดีและใช้ในการตัดสินพฤติกรรมของบุคคล

ส่วนในกรณีของ กูด (Good, 1973 : 636) ซึ่งกล่าวไว้ในแนวของสังคมวิทยา ว่าค่านิยมเป็นเรื่องของความสนใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่ง ๆ นั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ตนเองให้คุณค่า

เฟเชอร์ (Feather, 1976 : 4-5) ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่าค่านิยมเป็นความเชื่อซึ่งมีลักษณะที่ยั่งยืนถาวรเป็นแนวทางในการประพฤติ หรือเป็นเป้าหมายในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีและเห็นชอบ ซึ่งควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิสัยปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น

หากความหมายของค่านิยมดังที่ผู้กล่าวไว้แล้วข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลยึดถือประจำใจ ช่วยตัดสินเจตนาในการเลือกที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลเลือกสรรว่าดีแล้ว มีความหมายสำหรับเขา ซึ่งเขาได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและค่านิยมทุกค่านิยมจะมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เพราะค่านิยมของแต่ละบุคคลเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับ การตรวจสอบแล้วของเขา เนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ค่านิยมแตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าจะอยู่ในวัฒนธรรม หรือสังคมเดียวกันก็ตาม เมื่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเพิ่มมากขึ้น ก็จะมีผลกระทบกระเทือน ทำให้เขาเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิมของเขา ดังนั้นค่านิยมจึงมีลักษณะไม่คงที่ แต่ก็เห็นเครื่องหมายในการปฏิบัติพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล

✓ ความสำคัญของค่านิยม

ค่านิยมเป็นสิ่งที่บุคคลเห็นว่าสำคัญ และใช้เป็นจุดมุ่งหมายของชีวิตที่บุคคลยึดถือหรือปฏิบัติตามในการดำเนินชีวิตภายในสังคม ค่านิยมเป็นความรู้สึกที่มีความมั่นคงต่อการตัดสินใจแก่นักงานในทิศทางที่สอดคล้องตามลำดับความต้องการของบุคคล (Bellanca, 1975 : 64) และเตรียมกระบวนการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในทิศทางที่บุคคลได้กำหนดไว้แล้ว (McDonald, 1959 : 280) หน้าที่สำคัญของค่านิยมก็คือ ค่านิยมเป็นแนวทางที่ช่วยชี้นำวิถีทางปฏิบัติ โดยช่วยในการประเมิน และตัดสินใจต่อการกระทำว่าเป็นสิ่งที่เข้าขั้นชมหรือตำหนิ และยังเป็นเครื่องบ่งชี้ความต้องการและแรงจูงใจของบุคคล (Reich and Adcock, 1976 : 19; citing Rokeach, 1973) การรวมกันของค่านิยมเข้าเป็นระบบค่านิยมยังช่วยบุคคลในการตัดสินใจเลือกกระทำ และลดความขัดแย้งระหว่างค่านิยม โดยบุคคลจะเลือกแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับค่านิยมที่บุคคลคิดว่ามีค่าสำคัญกว่า นอกจากนี้ ค่านิยมใดก็ตามที่บุคคลได้รับการเสริมแรงหรือตอกย้ำอยู่เสมอ จนบุคคลยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแล้ว ย่อมยากที่จะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถ้าหากมีค่านิยมใหม่เข้ามาและไม่สอดคล้องกับค่านิยมเดิมที่บุคคลยึดถืออยู่ บุคคลก็จะมีปฏิกิริยาไม่ยอมรับ และอาจนำไปสู่การแสดงออกซึ่งความขัดแย้งอย่างรุนแรงก็ได้ (สุเทวี โฉมวัน และสนิท สัมครการ, 2522 : 2-3) ซึ่งสุเทวี โฉมวัน และสนิท สัมครการ (2523 : 68) ได้กล่าวถึงความสำคัญไว้ว่า

1. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นเกณฑ์ (Criteria) หรือมาตรฐาน (Standard) ที่ชี้นำพฤติกรรมการปฏิบัติในหลายทาง เช่น

1.1 เป็นเกณฑ์ใช้ในการประเมิน ตัดสิน ขี้ชม ยกย่อง หรือติเตียนตนเอง หรือการกระทำของผู้อื่น

1.2 เป็นตัวกำหนดให้เราเลือกนิยมอุดมการณ์ทางการเมือง บางอุดมการณ์มากกว่าอุดมการณ์อื่น ๆ

1.3 จูงใจให้เราแสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่างๆ

1.4 เป็นบรรทัดฐานที่ช่วยในการชักชวน ทำทนาย คัดค้าน และถกเถียงหรือพยายามที่จะเปลี่ยน

1.5 เป็นบรรทัดฐานสำหรับกระบวนการให้เหตุผลต่อความนึกคิด และการกระทำของตน

2. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นตัวอย่างบ่งชี้ถึงความต้องการและแรงจูงใจของมนุษย์
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2531 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ
ค่านิยมไว้ดังนี้

2.1 ค่านิยมทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐาน หรือมาตรฐานของพฤติกรรมทั้งหลายของ
เราว่าควรจะทำ หรือไม่ควรจะทำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และค่านิยม จะช่วยทำ
หน้าที่ประเมนการปฏิบัติการต่างๆ ทั้งของเราและของผู้อื่น

2.2 ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแบบแผนสำหรับการตัดสินใจ และการแก้ไขข้อขัดแย้ง
ต่าง ๆ ในบางกรณีบุคคลต้องเผชิญกับสถานการณ์บางอย่างที่ขัดแย้ง ทำให้ต้องเลือกทางใดทาง
หนึ่ง เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดกับความเห็นส่วนตัวของตัวเอง การ
ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แต่ยากจนกับการปฏิบัติงานในทางที่ทุจริตแต่ร่ำรวย บุคคลจะ
เลือกเดินทางไหนนั้น ค่านิยมหรือระบบค่านิยมที่บุคคลมีอยู่จะช่วยกำหนดทางเลือกให้เขา

3. ค่านิยมทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจหรือผลักดันของบุคคลเช่น บุคคลที่มีค่านิยมในการมี
อายุยาวนานหรือสุขภาพดี ก็จะมีแรงผลักดันให้พยายามออกกำลังกาย เป็นต้น

จากความสำคัญของค่านิยมดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่าค่านิยมจะเป็นตัวการที่มีอิทธิพล
ต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของมนุษย์ คือเป็นมาตรฐานหรือเป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติ
และทำหน้าที่กระตุ้น เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติและการประพฤติปฏิบัติของตนเป็นตัวการที่
ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมก็ทำให้เกิดค่านิยมใหม่ๆ เช่น การ
เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี จะทำให้ ค่านิยมเป็นได้ทั้งเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลง

วีระ บุญยะภักขจน ได้ให้ความเห็นว่าค่านิยมเป็นเรื่องสำคัญมากในด้านการทำนุบำรุง
วัฒนธรรมทางจิตใจของประชาชนในแต่ละสังคม ค่านิยมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาที่มี
การพัฒนาสังคมหลายคนมักจะเข้าใจว่าเมื่อสังคมได้รับการพัฒนาทางด้านวัตถุมากเท่าไรจะมีผลทำ
ให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่พึงปรารถนามากขึ้นเท่านั้น (วีระ บุญยะภักขจน. 2521:1)

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่ได้กล่าวถึง ความสำคัญของค่านิยม จะเห็นได้ว่า
ค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในวิถีปฏิบัติเบื้องต้น อันเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของมนุษย์
โดยได้รับการอบรมปลูกฝัง ถ่ายทอดสืบต่อกันมา และแสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรมของบุคคล และ
สังคมนั้นๆ

การเปลี่ยนแปลงของค่านิยม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมจึงส่งผลกระทบต่อระดับบุคคลและในระดับสังคม โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมอย่างรวดเร็วจะทำให้เกิดสภาพไร้ระเบียบ (Anomie) ขึ้นและเกิดปัญหาตามขึ้นมามากมาย ทั้งนี้เดอว์ไคม์ (Pfohl, 1985 : 208-21; citing Durkheim, n.d.) ใช้คำว่าสภาพไร้ระเบียบ เพื่อแสดงถึงสภาวะไร้บรรทัดฐาน (Normlessness) ภายในสังคม โดยสังคมที่อยู่ในสภาพไร้ระเบียบเป็นสังคมที่ไร้บรรทัดฐาน หรือไม่สามารถชักจูงเกณฑ์ที่มีอยู่บังคับควบคุมสมาชิกในสังคมนั้น ๆ ให้อนุบัติตามได้อย่างเพียงพอ โดยที่ตามปกติแล้วในส่วนลึกบุคคลทุกคนจะมีความต้องการที่ไม่มีขอบเขตหรือเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด (Inextinguishable Thirst) แต่ผลจากการเรียนรู้ทางสังคมจะทำให้บุคคลมีจริยธรรม (Moral) และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Conscience) ที่คอยควบคุมความต้องการเหล่านี้ไว้ ยามใดที่สังคมไม่สามารถปลูกฝังให้บุคคลมีจริยธรรม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในระดับที่มากพอความต้องการที่ไม่มีขอบเขตนี้ก็จะกลับคืนมาอันเป็นผลให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และเกิดการละเมิดบรรทัดฐาน รวมทั้งกฎเกณฑ์ที่สังคมได้กำหนดไว้

ประเภทของค่านิยม

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2515 : 54) ได้แบ่งค่านิยมไว้ 3 ประเภท คือ

1. ค่านิยมรวมเป็นสิ่งที่ทุกคนยึดถือตรงกันเป็นสากลหรือทำผิดถือว่าผิดเหล่าถูกเพ่งเล็ง
2. ค่านิยมจำเพาะ เป็นสิ่งที่คนกลุ่มน้อยบางกลุ่มในสังคมให้ยอมรับแบบอย่างความเชื่อดังนั้นเฉพาะกลุ่มย่อย
3. ค่านิยมที่เป็นทางเลือก เป็นค่านิยมที่เป็นทางเลือกหรือทางเลือกซึ่งสัมพันธ์กับค่านิยมที่เป็นสากล

พนัส หันนาคินทร์ (2523 : 24) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่านิยมที่มีลักษณะคงตัว คือค่านิยมที่จำเป็นจะต้องรับปลูกฝังให้กับเยาวชนไทยและประชาชนโดยทั่วไป เป็นค่านิยมที่ยอมรับโดยปราศจากข้อสงสัยในสังคม เช่น ค่านิยมความรักชาติ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และการพึ่งตนเอง เป็นต้น

2. ค่านิยมที่มีลักษณะไม่คงตัว หรือค่านิยมที่เกิดขึ้นใหม่ยังอยู่ในระหว่างการพิสูจน์ด้วยกาลเวลาว่าจะมีความคงทนถาวรสักเพียงไร การสร้างค่านิยมประเภทนี้ อาจไม่รับค่านักเมื่อเทียบกับค่านิยมประเภทแรก

นอกจากนี้จากการประชุมครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2523 ณ ห้องประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีการนำเอาความรู้จากวิทยากรและประสบการณ์ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมาอภิปราย เพื่อแสวงหาแนวทางในการกำหนดค่านิยม มติที่ประชุมได้กำหนดประเภทของค่านิยมไว้ 6 ประเภท คือ

1. ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง
2. ค่านิยมเกี่ยวกับหมู่คณะ
3. ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม
4. ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ
5. ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
6. ค่านิยมเกี่ยวกับมนุษยชาติ

सारาช บัวศรี (2525 : 10 - 11) ได้แบ่งค่านิยมไว้ 2 ประเภท คือ

1. ค่านิยมพื้นฐาน (Basic Values) ประกอบด้วยค่านิยมดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศีลธรรม (Moral Values)
 - 1.2 คุณธรรม (Ethical Values)
 - 1.3 ธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม (Cultural Values)
 - 1.4 กฎหมาย (Legal Values)
2. ค่านิยมวิชาชีพ (Professional Values)
 - 2.1 อุดมการณ์ในชีวิตของตน
 - 2.2 วิทยะของวิชาชีพของตน
 - 2.3 มารยาทของวิชาชีพของตน
 - 2.4 พระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชาชีพโดยตรง

นอกจากนั้น คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งประเภทของค่านิยมพื้นฐาน เป็น 3 ประเภท คือ (เกียรติศักดิ์ อิชยานนท์, 2525 : 34 - 35)

1. ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง (Self - Oriented Values) ได้แก่ ค่านิยมการประหยัด ความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเองและความมีสติปัญญา

2. ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม (Society - Oriented Values) ได้แก่ ค่านิยมความรับผิดชอบ ความสามัคคี และการยึดมั่นในคุณธรรม

3. ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ (National Values) ได้แก่ ค่านิยมความรักชาติ

พินิกซ์ (Phinix, 1958 : 549 - 551) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ค่านิยมทางวัตถุ (Material Values) เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความจำเป็นทางด้านร่างกายของชีวิตมนุษย์

2. ค่านิยมทางสังคม (Social Values) เป็นค่านิยมที่ทำให้เกิดความรักความผูกพันและความต้องการของบุคคล

3. ค่านิยมทางความจริง (Truth Values) เป็นค่านิยมที่มีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่ต้องการความรู้และนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องการค้นคว้าหากฎแห่งธรรมชาติ

4. ค่านิยมทางจริยธรรม (Moral Values) เป็นค่านิยมที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบ

5. ค่านิยมทางสุนทรียะ (Esthetic Values) เป็นความซาบซึ้งในความดีความงามของสิ่งต่าง ๆ

6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious Values) เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความปรารถนาความสมบูรณ์ของชีวิต

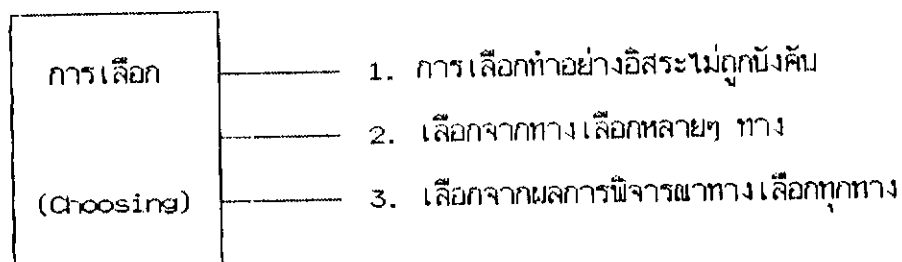
สรุปประเภทของค่านิยม

ตามความเห็นของนักวิชาการ ค่านิยม แบ่งออกเป็นหลายประเภท ซึ่งอาจจะแบ่งออกตามกลุ่มใหญ่ เช่น ค่านิยมรวม หรือค่านิยมย่อย เป็นต้น หรืออาจจะแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ที่เป็นเฉพาะด้าน เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม หรือค่านิยมทางวัตถุ ค่านิยมทางจริยธรรม ค่านิยมทางศาสนา ก็ได้ แต่โดยรวมแล้ว ค่านิยมเป็นสิ่งที่คงที่มีความคงทนถาวร และควรจะต้องปลูกฝังให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

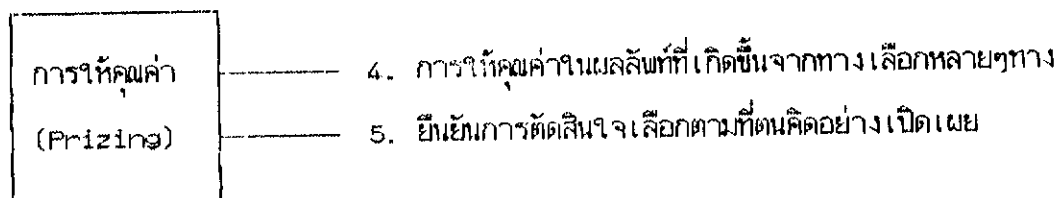
การเกิดค่านิยม

แรธส์ ฮาร์มัน และไซมอน (Raths, Harmin and Simon. 1966 : 30) ได้เสนอแนวคิดการเกิดค่านิยมแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ดังต่อไปนี้คือ

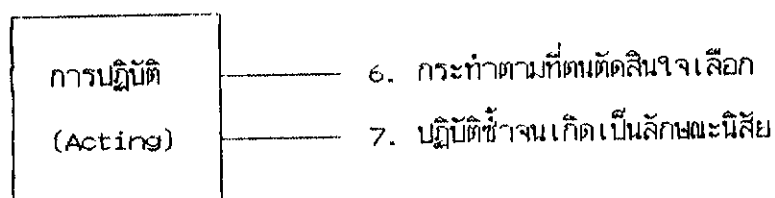
ขั้นที่หนึ่ง

ขั้นที่สอง

ขั้นที่สาม

สรุปได้ว่าค่านิยมเกิดจากการเลือกกระทำของบุคคลในสิ่งที่พิจารณาแล้วว่าดีหรือสมควร ต่อมาเป็นการให้ความสำคัญหรือคุณค่า ตอนสุดท้ายคือ การปฏิบัติทำสิ่งนั้นจนเกิดเป็นนิสัย

พนัส หันนาคินทร์ (2520 : 18) ได้กล่าวถึงการเกิดค่านิยมในแต่ละบุคคลไว้ว่า

1. ประสบการณ์ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วของเขาและเนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันแต่ละบุคคล จึงทำให้ค่านิยมของแต่ละบุคคลมีแตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าเขาจะอยู่ในวัฒนธรรมหรือสังคมเดียวกันก็ตาม เมื่อประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีเพิ่มมากขึ้น ก็จะมีผลกระทบทำให้เขาเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงค่านิยมเดิมของเขาขึ้น

2. การคิดรอบคอบ การวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนถึงผลที่จะตามมาในชีวิต

เจือ เกตุเรียม (2520 : 79) กล่าวว่าค่านิยมอาจเกิดขึ้นได้หลายทาง เช่น เกิดจากความนึกคิดของตนเอง ชักชวน การอบรม การศึกษาเล่าเรียน การบังคับ ตัวยกกฎหมาย และข้อบังคับ การเห็นตามกัน การปลูกฝัง ความหวัง อุดมการณ์ ความนิยมตามยุคตามสมัย และความเปลี่ยนแปลงของสังคม

พรณี ชูชัย (2522 : 197) กล่าวว่าค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ มีลักษณะดังนี้

1. คนที่ได้รับการศึกษาอบรมมาตั้งแต่เด็ก เช่น การที่เด็กทำสิ่งอันดีงามจะได้รับคำชมเชยหรือความชื่นชมจากผู้ใหญ่ หรือการที่เด็กทำผิดจะถูกลงโทษหรือว่ากล่าวตักเตือน

2. คนรับค่านิยมจากสังคมมาเป็นของตนเพื่อให้เกิดความสนใจว่าสังคมจะยอมรับ

ดังนั้นการเกิดค่านิยมจึงเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และได้มาจากการเรียนรู้ในครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หลักศาสนา ศักดิ์ศรี สังคม สถาบัน โดยผ่านกระบวนการวิจัยเลือกสรรแล้วว่าค่านิยมนั้นๆ มีความเหมาะสมและมีคุณค่าต่อการที่จะดำรงชีวิตให้สังคมได้อย่างมีความสุข ค่านิยมในแต่ละสังคมและไม่เหมือนกัน ค่านิยมจะมีมิติ หรือ เลว ถูกหรือผิด เป็นสิ่งที่คนในสังคมยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ และส่งผลให้เกิด ศักดิ์ศรีและพฤติกรรมที่ปรากฏออกมาภายนอก

ลักษณะของค่านิยม

✓ สมบัติ มหารศ (2520 : 2) กล่าวถึงลักษณะของค่านิยมว่ามีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. สิ่งที่ทำให้ใครๆ มีความต้องการและชอบพอ
2. สิ่งที่ทำให้เรามองเห็นว่าความสำเร็จเป็นสิ่งจำเป็น
3. สิ่งส่งเสริมคุณธรรมทางใจ เช่น ให้ความยินดี

เสรีรพงษ์ วรรณปก (2524 : 1) กล่าวว่าว่าลักษณะของค่านิยมควรมีลักษณะ 7 ประการ ดังนี้

1. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกอย่างอิสระเสรี ไม่มีใครบังคับให้เลือก
2. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น เลือกจากตัวเลือกหลายตัว มิใช่ยอมรับจากสิ่งที่มีอยู่เพียงสิ่งเดียว
3. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกหลังจากที่ได้พิจารณาถึงผลที่จะตามมาภายหลัง
4. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นถนอมและเกื้อหนุน มีความภูมิใจในสิ่งที่ตนเลือกนั้น
5. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยอมรับอย่างเปิดเผย ยินดีที่จะยอมรับ และบอกกล่าวสนับสนุนสิ่งนั้น

6. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยึดถือปฏิบัติ มิใช่เพียงแต่คำพูดหรือยอมรับแต่อย่างเดียว
7. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ มิใช่ปฏิบัติเพียงครั้งเดียว

ลักษณะของค่านิยมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงสรุปได้ว่าค่านิยมมีลักษณะที่มั่นคงถาวรที่อยู่ในระยะเวลานานพอสมควร ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยหรือตามความคิดเห็นของคนในสังคม นอกจากนี้ยังสามารถยึดถือปฏิบัติได้และปฏิบัติได้บ่อยครั้ง ที่สามารถถูกเลือกได้อย่างอิสระเสรีโดยไม่มี การบังคับ ส่วนด้านบทบาทหน้าที่นั้น ค่านิยมมีบทบาทที่สำคัญ 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านเป็นจุดยืนในแนวความคิดและการปฏิบัติ ด้านเป็นอุดมการณ์ของความคิดเป็นตัวชี้นำ ด้านพฤติกรรมของบุคคล

หน้าที่ของค่านิยม

สุนทรี โสภิน และ สนิท สัมครการ (2522 : 22) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของค่านิยม ดังนี้

1. ค่านิยมสูง (Lead) ให้เราแสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับสังคมออกมาชัดเจน
2. ค่านิยมเป็นตัวช่วยกำหนด (Predispose) ให้เราเลือกค่านิยมอุดมการณ์ทางการเมืองบางอุดมการณ์มากกว่าอุดมการณ์อื่น
3. ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ช่วยนำ (Guide) การกระทำให้เราประพฤติและแสดงตัวต่อผู้อื่นตามที่ประพฤติเป็นปกติอยู่ทุกวันนี้

แนวคิดและทฤษฎีค่านิยม

ทฤษฎีด้านค่านิยมมีอยู่หลายอันด้วยกัน แต่ทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะต่างๆ ของทัศนคติค่านิยม การอธิบาย ที่กว้างขวางครอบคลุมมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง คือ ทฤษฎีค่านิยมของ สเปรงเกอร์ (ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา. 2522 : 48; อ้างอิงมาจาก Spranger, n.d.) ซึ่งจำแนกค่านิยมของมนุษย์ออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ค่านิยมเชิงทฤษฎี (Theoretical Values) ได้แก่ ความต้องการค้นพบสิ่งจะเป็นจริง ซึ่งอาจทำได้โดยการสังเกตทดลองเชิงวิทยาศาสตร์ หรือโดยการใช้เหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ (Logical Reasoning) ความต้องการจัดรวบรวมความรู้ต่างๆ เข้าเป็นสังคมหรือระบบ

2. ค่านิยมเชิงเศรษฐกิจ (Economical Values) คือ ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อม ธุรกิจ ทรัพย์สิน เงินทอง และการแข่งขันในเรื่องเหล่านี้

3. ค่านิยมเชิงสุนทรีย์ (Aesthetic Values) เกี่ยวข้องกับการแสดงออก และความชื่นชมในความงาม และความสัมผัสกับกลมกลืนในรูปแบบต่างๆ เช่น ธรรมชาติ ดนตรี ศิลปะ วรรณคดี เป็นต้น

4. ค่านิยมเชิงสังคม (Social Values) ได้แก่ ความรักเพื่อนมนุษย์ความเอื้อเฟื้อสละผู้คนที่มีความสุข และสวัสดิภาพของเพื่อนมนุษย์และสังคมส่วนรวม

5. ค่านิยมเชิงการเมือง (Political Values) คือ ความต้องการแสวงหาอำนาจ อิทธิพล และชื่อเสียง

6. ค่านิยมเชิงศาสนา (Religious Values) ได้แก่ ความเชื่อและยึดถือว่าชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของจักรวาลซึ่งมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ศาสนา หรือจุดมุ่งหมายอันสูงสุด ครอบคลุมอยู่ในการตั้งปณิธานตามแนวคิดนี้

ถึงแม้การอธิบายที่ อาจยังไม่สามารถครอบคลุมรายละเอียดของค่านิยมของมนุษย์ได้ทั้งหมด แต่ก็นับได้ว่า ค่านิยมทั้ง 6 ประการนี้ ได้รวมลักษณะสำคัญ ในการมองและประเมินค่าชีวิตและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ไว้ได้มากที่สุดทีเดียว คนส่วนมากจะมีค่านิยมเหล่านี้หนึ่งหรือสองประเภทที่เด่นชัดเจกว่าประเภทอื่นๆ ดังที่ สเปรงเกอร์ (Knutson, 1976 : 273-274; citing Spranger, n.d.) กล่าวว่า การที่จะเข้าใจบุคลิกภาพของบุคคลนั้น เราจะต้องรู้จักค่านิยมที่เขายึดถือ

ส่วนอีกทฤษฎีหนึ่งนั้น คือ ทฤษฎีค่านิยมของโรคิช (Feather, 1975 : 4-5; citing Rokeach, 1973) ให้นิยามของ "ค่านิยม" ว่าค่านิยมเป็นความเชื่อที่คงทน ซึ่งเป็นตัวกำหนดรูปแบบของการกระทำหรือเป็นตัวที่ติดแน่นอยู่ในตัวบุคคล เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ในทางส่วนตัวหรือทางสังคมมากกว่าสิ่งไม่พึงประสงค์

ค่านิยมที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบของการกระทำนั้น เรียกว่า ค่านิยมวิถิปฏิบัติ (Instrumental Values) เช่น ความซื่อสัตย์ ความรัก ความรับผิดชอบ และความกล้าหาญ ค่านิยมที่เป็นตัวติดแน่นอยู่ในตัวบุคคล เรียกว่า ค่านิยมจุดหมายปลายทาง (Terminal Values) เช่น เสรีภาพ ความเสมอภาค สันติภาพของโลก และความผสมกลมกลืนภายใน

สุมทรี โครมิน และ สนิท สัมครการ (2522 : 11-19) ได้สรุปแนวคิดของ โรคิช (Rokeach) เกี่ยวกับค่านิยมไว้ว่า ค่านิยมเป็นความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะยั่งยืนถาวร ซึ่งเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ หรือเป้าหมายในการดำเนินชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองและสังคมเห็นดีเห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิถิปฏิบัติหรือเป้าหมายอย่างอื่น และโรคิช ได้สร้างกรอบทฤษฎีจากฐานคติทฤษฎีค่านิยมโดยเขาเสนอแนะแนวคิดว่ค่านิยมของมนุษย์ตั้งอยู่บนฐานคติเกี่ยวกับธรรมชาติแห่งค่านิยมของมนุษย์ 5 ประการดังนี้

1. จำนวนของ "ค่านิยม" ที่แต่ละคนมีนั้นจะอยู่ไม่มากนัก และอยู่ในข่ายที่จะรับและศึกษาได้
2. ความแตกต่างของค่านิยมจะแสดงออกทางระดับ (Degree)
3. ค่านิยมต่างๆ สามารถจะนำมาจัดรวมกันเข้าเป็นระบบค่านิยมได้ (Value Systems)
4. ค่านิยมของมนุษย์สามารถสืบสาวไปถึงวัฒนธรรม สังคม และสถาบันสังคมต่าง ๆ ไปจนถึงบุคคลสภาพได้ สิ่งเหล่านี้อาจถือได้ว่าเป็นบ่อเกิดของค่านิยม
5. ผลที่ตามมาคือว่ค่านิยมของมนุษย์จะแสดงออกมาทางทัศนคติ และพฤติกรรมของมนุษย์ ในเกือบทุกรูปแบบที่นักสังคมศาสตร์สนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์

ค่านิยมตามทฤษฎีของโรคิช (Rokeach) แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ

1. ค่านิยมวิถีปฏิบัติ แบ่งเป็น

1.1 ค่านิยมที่เป็นส่วนจริยธรรม หมายถึง ค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หากค่านิยมเหล่านี้ถูกละเมิด บุคคลนั้นจะรู้สึกสำนึกผิด และไม่สบายใจ ด้วยเสียงมโนธรรมภายในใจว่าได้ทำผิด ตัวอย่างค่านิยมเหล่านี้ เช่น การประพฤติอย่างซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ฯลฯ

1.2 ค่านิยมที่เป็นส่วนความสามารถ หมายถึง ค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ในตัวเอง และดูจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความไม่มีจริยธรรม หากละเมิดค่านิยมประเภทนี้จะทำให้เกิดรู้สึกอับอายที่ตนขาดความสามารถส่วนตัว ตัวอย่างค่านิยมเหล่านี้เช่น ความประพฤติอย่างมีเหตุผล ความกล้าในการแสดงข้อคิดเห็นด้วยเหตุผล ฯลฯ

2. ค่านิยมจุดหมายปลายทาง แบ่งเป็น

2.1 ค่านิยมที่เป็นบุคคล เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมในตัวบุคคล เช่น ความสงบสุขทางใจ ความต้องการกินดีอยู่ดี มีชื่อเสียง ฯลฯ

2.2 ค่านิยมที่เป็นส่วนสังคม (Social Value) เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ที่ระหว่างบุคคล เช่น สันติสุขในโลก การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ฯลฯ

จากแนวคิดของโรคิช (Rokeach) แสดงให้เห็นว่าค่านิยมของบุคคลเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ และสามารถวัดค่านิยมออกมาให้เห็นระดับและความแตกต่างของค่านิยมของแต่ละบุคคล หรือแต่ละสังคมและยังสามารถทำนายถึงวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มสังคม บุคคลิกภาพ หรือทัศนคติ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคลได้

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ และแนวทางปฏิบัติ

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ค่านิยมพื้นฐานเป็นค่านิยมที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ค่านิยมที่พึงประสงค์ของเยาวชนและประชาชน โดยรวบรวมเอกสารค่านิยมจากแหล่งต่าง ๆ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมเพื่อพิจารณาหลายครั้ง และสามารถดำเนินค่านิยมเพื่อยึดและสังคมไทยได้ 20 ประการ มาจัดทำแบบทดสอบวัดค่านิยมจับคู่ขึ้น 4 คู่ให้กลุ่มตัวอย่าง

ที่เป็นประชาชนและเยาวชนใน 10 จังหวัดทำแบบทดสอบวัดค่านิยม แล้วนำผลการวิจัยมาพิจารณา
คัดเลือกจัดอันดับค่านิยมที่มีความสำคัญต่อสังคมไว้ 9 ประการ (เชื้อ สาริมาน. 2525 :

26-29) ดังนี้

1. การประหยัด
2. ความขยันหมั่นเพียร
3. ความมีสติปัญญา
4. การพึ่งตนเอง
5. ความรับผิดชอบ
6. ความสามัคคี
7. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
8. ความมีวิสัย
9. ความรักชาติ

ขั้นตอนมาได้นำค่านิยม 9 ประการมาพิจารณากำหนดเป็นค่านิยมพื้นฐาน ให้ทุกคนร่วมกัน
เสริมสร้าง บ่มฝัง และปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่องค่านิยมพื้นฐาน
เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 (เกียรติศักดิ์ อธิยานนท์. 2527 : 13-14) ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. การประหยัดและออม
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ค่านิยมพื้นฐานสามารถกล่าวได้ว่ามีความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต หากเข้าใจและ
ยอมรับและปฏิบัติตามแล้วย่อมพอใจและเกิดความสุข ถือว่าเป็นค่านิยมที่สำคัญที่สุด ทำให้บุคคลได้
พัฒนาและเจริญขึ้นได้ (วัชร จุฑารธรรม. 2526 : 7) ซึ่งสอดคล้อง กับความคิดเห็นของ สังฆา
สัทธาวิวัฒน์ (2525 : 17-18) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีคุณภาพนั้นจะประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้

1. ความรับผิดชอบ หมายถึง การพยายามปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง
ไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ พยายามปรับปรุงงานและวิธีปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
2. ความสม่ำเสมอ หมายถึง การมีความรู้ ได้รับการฝึกอบรมจนมีความรู้ความชำนาญ

3. ความมั่นใจในตนเอง สามารถประกอบการทำงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เต็มที่
 ความรู้ความสามารถและตามระเบียบแบบแผน

4. การพึ่งตนเอง คือ รู้จักตนเอง พิจารณาตนเอง แล้วใช้ความรู้ความสามารถของ
 ตนเองเสียก่อน แล้วจึงค่อยขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ไม่เป็นคนคอยพึ่งคนอื่นอยู่ร่ำไป

5. ความซื่อสัตย์ เทียบตรง ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนตาม
 หลักวิชาการ ไม่อคติ ทำให้เป็นที่เชื่อถือของคนทั่วไป

ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกศึกษาเฉพาะค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลเพียง 5 ประการ คือ
 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ 2) การประหยัดและออม 3) การมี
 ระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย 4) การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา 5) การรักชาติ ศาสน์
 กษัตริย์ ทั้งนี้เพราะค่านิยมดังกล่าวจะช่วยกับบุคคลได้พัฒนาตนเอง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพสามารถ
 อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง บรรลุผลตาม
 เป้าหมาย อันจะทำให้ประเทศชาติเกิดการพัฒนาและมีความมั่นคงต่อไป

แนวทางปฏิบัติ

สำหรับแนวทางการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการนั้น สำนักงานคณะกรรมการ
 วัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ประกาศ ณ วันที่ 22 มีนาคม 2525 เรื่อง "แนวทางการปฏิบัติตามค่านิยม
 พื้นฐาน" เห็นสมควรวางแนวทางการปฏิบัติไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
 2530 : 270)

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 1.1 ศึกษาหาความรู้อยู่เป็นนิจ
 - 1.2 ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถและความชำนาญ
 - 1.3 ใช้มีความรู้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือ
 จากผู้อื่น
 - 1.4 มีความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหาทั้งปวง
 - 1.5 ใจกว้างวางใจให้เป็นประโยชน์
 - 1.6 คิดชอบ ทำชอบ และแก้ปัญหาคิด
 - 1.7 ขวนขวายประกอบอาชีพสุจริตไม่เลือกงาน
 - 1.8 รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม ต่อหน้าที่และการกระทำ

1.9 ปฏิบัติงานให้สำเร็จเรียบร้อย

2. การประหยัดและออม

2.1 มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย

2.2 มีความพอดีในการบริโภคและเว้นการฟุ้งเฟ้อที่เกินความสามารถ

2.3 ใช้จ่ายยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

2.4 คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจ คิดก่อนจ่าย ใช้จ่ายที่จำเป็น

2.5 ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ้งเฟ้อ หรือตระหนี่ถี่เหนียวเกินไป

2.6 จัดงานและพิธีต่างๆ โดยใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น

2.7 เพิ่มพูนทรัพย์ด้านการเก็บและนำไปทำให้เกิดประโยชน์

2.8 รู้จักใช้ ดูแลรักษา และบูรณทรัพย์ทั้งของตนและของส่วนรวม

2.9 วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบมีสัดส่วนและออมไว้นางตามสมควร

3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

3.1 รักษาความสะอาดของบ้านเมือง ที่อยู่อาศัย และสาธารณสถาน

3.2 ช่วยกันรักษาและไม่ทำลายสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม

3.3 รู้จักสิทธิและหน้าที่ และละเว้นการใช้อิทธิฤทธิ์

3.4 รับบริการและให้บริการตามลำดับก่อนหลัง

3.5 สันนุสนทน์และส่งเสริมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย

3.6 ไม่แก้แค้นหาโดยวิธีรุนแรงหรือไม่พ้องด้วยระเบียบวินัยและกฎหมาย

3.7 มีมารยาทในการขับขี่ยานพาหนะ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร และช่วยดูแลรักษา

ทางสัญจรไปมา

3.8 ทำหน้าที่พลเมืองดีโดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็นการกระทำผิดระเบียบวินัย

และกฎหมาย

3.9 รับผิดชอบและปฏิบัติตามระเบียบวินัยและกฎหมายในฐานะที่เจ้าหน้าที่

4. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของศาสนา

4.1 ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์

4.2 มีเมตตากรุณา

4.3 ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่า

ประโยชน์ส่วนตัว

- 4.4 ไม้พุ่มปิด ไม้ยุงงให้แตกร้าว ไม้พุ่มคำหยาบ ไม้พุ่มเหลวไหล
- 4.5 มีความประเพณีดีในความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
- 4.6 เว้นสิ่งเสพติด มีสติสัมปชัญญะ
- 4.7 มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
- 4.8 มีความอดทน อดกลั้น
- 4.9 มีความกตัญญูต่อบุคคล
- 4.10 มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม้เลื้อยรื้อรังหลาง
- 4.11 ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส
- 4.12 เชื้อกัญแห่งกรรม เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 - 5.1 สถาบันชาติ
 - 5.1.1 ศึกษาให้เข้าใจประวัติและการดำรงอยู่ของชาติ
 - 5.1.2 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่จะกระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันชาติ
 - 5.1.3 ป้องกันและรักษามลประโยชน์ของชาติ
 - 5.1.4 ส่งเสริมและรักษาเกียรติของชาติ ภาควิชาจินตภาพเป็นไทยและนิยมไทย
 - 5.1.5 สร้างเสริมความสามัคคีของคนในชาติ
 - 5.1.6 เสียสละประโยชน์ส่วนตนและแม้ชีวิตเพื่อประเทศชาติ
 - 5.1.7 ปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดี โดยการรับราชการทหารประกอบอาชีพสุจริต และเสียภาษีอากรเพื่อพัฒนาประเทศ
 - 5.1.8 ยกย่องให้เกียรติผู้ที่ทำหน้าที่ป้องกันและเสียสละเพื่อประเทศชาติ
 - 5.1.9 ปฏิบัติตามคติพจน์ที่ว่า "การรักษาวัฒนธรรมคือการรักษาชาติ"
 - 5.2 สถาบันศาสนา
 - 5.2.1 ศึกษาศาสนาให้มีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้อง
 - 5.2.2 ปลุกความเชื่อความเลื่อมใสในศาสนาด้วยปัญญา
 - 5.2.3 ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาในชีวิตประจำวัน

5.2.4 สอดส่องป้องกันภัยและแก้ไขความเสียหายที่กระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันศาสนา

5.2.5 ช่วยส่งเสริมทุนบำรุงศาสนา

5.2.6 อนุรักษ์ลายปูนปั้นสถาน โบราณวัตถุ และศิลปกรรมทางศาสนา

5.2.7 เผยแพร่ความรู้ และการปฏิบัติตามหลักศาสนา

5.2.8 เคารพเทิดทูนศาสนา และไม่กระทำการใดๆ ในทางดูหมิ่น

5.2.9 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นับถือศาสนาต่างๆ

5.3 สถาบันพระมหากษัตริย์

5.3.1 ศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

5.3.2 รักษาและส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น

ประมุข

5.3.3 สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่กระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์

5.3.4 แสดงความจงรักภักดี เทิดทูนพระเกียรติและเผยแพร่พระราชกรณียกิจ

5.3.5 ร่วมกันประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลโดยเฉพาะในวันสำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

สรุปค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

สรุปได้ว่าค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการเป็นค่านิยมที่ยอมรับ และถือปฏิบัติว่าเป็นสิ่งดีงามที่คนไทยควรยึดถือปฏิบัติ เพื่อความเจริญแก่ตนเองและประเทศชาติเป็นสิ่งที่จำเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตของบุคคลและประเทศชาติโดยส่วนร่วม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่มีผู้ทำเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานมีดังนี้

วารี อินทรวีภา (2514 : 51) ได้กล่าวรายงานของยูเนสโกว่าลักษณะนิสัยที่สำคัญของคนไทยอย่างหนึ่งก็คือ การเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ โดยถือว่าผู้ใหญ่เฝ้าเรามาก่อนย่อมรู้อะไร ๆ ดีกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมหมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กของเราส่วนใหญ่ถูกยับยั้งการพึ่งตนเอง จะสอนให้รู้จักเกรงใจจนเป็นบุคลิกภาพที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ไม่กล้าแสดงออกในสิ่งที่ตนต้องการ ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง

วรวี รัชธรรม (2515 : 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ความวิตกกังวล ความต้องการ ผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทย เชื้อชาติไทย กับเด็กไทยเชื้อชาติจีน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 250 คน พบว่า ในกลุ่มเด็กไทย หญิงมีความรู้สึกรับผิดชอบมากกว่าชาย

ประเวศ เล็กสวาสดี (2517 : 95-105) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำ และความรู้สึกรับผิดชอบ และพบว่าในด้านความรู้สึกรับผิดชอบนั้น เด็กหญิงจะมีความรู้สึกรับผิดชอบมากกว่าเด็กชาย ส่วนเด็กที่เป็นลูกคนแรกจะมีความรู้สึกรับผิดชอบมากที่สุดและเด็กที่ได้รับการรักมากจะมีความรู้สึกรับผิดชอบมากกว่าเด็กที่ได้รับการรักน้อย

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2517 : 133-146) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และแบบควบคุม ความเอื้อเฟื้อและความมีวินัยของสังคมกับนักศึกษาประกาศนียบัตรปีที่ 1 จำนวน 450 คน พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและควบคุมน้อย เด็กจะมีวินัยทางสังคมมากกว่าเด็กชาย

จากงานวิจัยของ ภัทธา นิคมานนท์ (2517 : 50-51) พบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ วรวีภา ทองงอก (2517 : 9) กล่าวไว้ว่า วินัยตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จในการทำงาน และการเรียนเนื่องจากมีความตั้งใจจริงมุ่งมั่นพยายามกับตนเอง

เจียม เกละรูป (2518 : 187) ได้ศึกษาเรื่องความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดรวบยอด เรื่องความรักชาติอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ของประชาธิปไตยแต่มีลักษณะที่มองความมั่นคงของชาติจากภายนอกมากกว่าที่จะเกิดจากสมาชิกภายในชาติด้วยกันเอง

นอกจากนี้ เสริมเกียรติ พรหมบุญ (2522 : 102-106) ได้ศึกษาอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบการให้ความรักมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบการลงโทษและแบบการคาดหวังเอามาจากเด็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี แต่เมื่อเปรียบเทียบคุณธรรมแห่งพลเมืองดีในด้านต่าง ๆ พบว่า นักเรียนเพศหญิงมีคุณธรรมเกี่ยวกับการเรียนคุณธรรมต่อประเทศชาติ และขนบธรรมเนียมประเพณีสูงกว่านักเรียนชาย

ชูชัย สมितिไกร (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อตนเองของนักเรียน ครู และผู้ปกครองพบว่าเพศหญิงมีความเข้าใจในจริยธรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อตนเองมากกว่าเพศชายอยู่จำนวนแปดพฤติกรรมในขณะที่เพศชายมีความรู้ ความเข้าใจมากกว่าเพศหญิงเพียงสองพฤติกรรมเท่านั้น และศึกษาพบว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษาตอนปลายลงไป มักมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมในหนังสือทางบวกน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า

เฉลิมชัย รัตเทวี (2527 : 58-59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารและครู ในเขตการศึกษา 12 พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนกับ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง และตามทัศนะของครูอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาล ตามทัศนะของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนกับกลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และตามทัศนะของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนกับกลุ่มครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลตามทัศนะของกลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารกับกลุ่มครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชุตินาถ รัตนวระ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูภาคกลางพบว่า นักศึกษาครูภาคกลางโดยส่วนรวมมีค่านิยมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าปานกลาง คือ 3.39 นักศึกษาหญิงมีค่านิยมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาชาย นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่านิยมในทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นเรียนที่สูงกว่ามีค่านิยมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นเรียนที่ต่ำกว่า

ประพนธ์รัตน์ แพรดำ (2527 : 51) ได้ศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 เรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของรัฐบาลพบว่าตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติสูงทุกด้าน นอกจากด้านการประหยัดและออมที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อรวมค่านิยมทุกด้าน พบว่าบทบาทของผู้บริหารอยู่ในเกณฑ์สูงแต่ตามทัศนะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ทศพร กาญจนภาค (2528 : 46-53) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยครู 300 คน ผู้ปกครอง 600 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับสูง ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับสูง ส่วนค่านิยมที่นักเรียนควรจะปฏิบัติ ผู้ปกครองเห็นว่าอยู่ในระดับสูง

ยงยุทธ วงศ์นุชทา (2529 : 106-114) ได้ศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตขนาดใหญ่ จำนวน 387 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 ของมหาวิทยาลัยในภาคใต้ มีค่านิยมพื้นฐานอยู่ในระดับที่พึงประสงค์

พนัสนิศา มีพินทอง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของครูผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนเพศหญิงมีค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร เคารพกฎเกณฑ์ สูงกว่าเพศชาย นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐานทั้ง 5 ประการจากครู ผู้ปกครองและมิสภพเศรษฐกิจครอบครัวต่ำก็จะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่ำ นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดค่านิยมพื้นฐานจากครูและการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐานด้านการมีระเบียบวินัยและ

เคารพกฎหมายแตกต่างกัน นักเรียนและครูมีค่านิยมพื้นฐานด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ การมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมทางศาสนาในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มยุรี เจริญทรัพย์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์สูงและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าค่านิยมทั้ง 4 ด้านอยู่ในเกณฑ์สูงเช่นเดียวกัน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำแนกตามตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ปรากฏผลดังนี้ บุคลากรที่มีตำแหน่งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 บุคลากรที่มีอายุ วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และ .05 ตามลำดับค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่มีลำดับความสำคัญสูงสุด คือ ค่านิยมด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ส่วนค่านิยมที่มีความสำคัญน้อยที่สุด คือ ค่านิยมด้านการประหยัดและออม

งานวิจัยในต่างประเทศ

มีผู้ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีดังนี้

คลัคฮอร์น (Kluckhohn, 1952 : 395-396) ได้อธิบายว่า "ค่านิยมหรือแนวความคิดเกี่ยวกับสิ่งพึงปรารถนา เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติและการกระทำของบุคคล"

เจอซิลด์ (Jersild, 1968 : 165) ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับแรงผลักดันภายในตัวเด็กพบว่าบิดามารดามีอิทธิพลยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็กและบิดามารดาจะต้องไม่ตามใจเด็กจนเกินไป แต่จะต้องไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮอฟแมน (Hoffman, 1970 : 286) ซึ่งได้ศึกษาการฝึกวินัย 3 วิธี ได้แก่ การให้เหตุผล การปล่อยปละละเลย และการรวมอำนาจ ผลการวิจัยพบว่าบิดามารดาที่ฝึกวินัยเด็กด้วยวิธีการให้เหตุผลจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวินัยจากบิดามารดา โดยวิธีการปล่อยปละละเลยและการรวมอำนาจ

X ไวท์ (White. 1969 : 610) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมและทัศนคติของบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ กัน คือ ครู นักศึกษาบริหารธุรกิจ และพนักงาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาบริหารธุรกิจและพนักงานมีค่านิยมทางวิชาการ สุนทรียภาพ และศาสนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มครูมีค่านิยมทางการเงินและทางสังคมสูงกว่ากลุ่มพนักงานและยังมีค่านิยมทางการเงินและทางศาสนาสูงกว่ากลุ่มนักศึกษบริหารธุรกิจ

X วิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 289) ได้อ้างถึงการศึกษาของ โกซ์ (Gough) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่าผู้ที่วินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่น ในความคิดและมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ

สกีล (Skeel. 1977 : 63-64) ได้ศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับ 6 จำนวน 312 คน โดยใช้กรอบวิจัยของโรคซ์ "Rokeach's Value Survey" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในแอพพาลาเซีย อเมริกา เป็นนักเรียนในชนบท ในเมือง และชาวเมืองในรัฐเคนตักกี นักเรียนในชนบทรัฐวิสคอนซิน และรัฐเพนซิลวาเนีย และอเมริกันอินเดียในเขตคุ้มครองแห่งหนึ่งของรัฐเอร์ซาคาโกต้า รวมทั้งหมด 13 กลุ่ม การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาค่านิยมของครูในรัฐเคนตักกี และครูทางชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นการเปรียบเทียบอีกด้วย ผลการศึกษพบว่านักเรียนในแอพพาลาเซีย และนักเรียนในแถบชนเมือง ไม่ให้ความสำคัญต่อค่านิยมด้านเสรีภาพเหมือนนักเรียนในเมือง

X วอทโต (Votto. 1984 : 375-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบค่านิยมกับลักษณะของสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนที่เลือกเป็นแล้วในรัฐนิวเจอร์ซีย์ (A compariron of Values and Selected Characteristics of School Board Members and Superintedhents in the State of New Jersey) ได้ศึกษาจากเขตโรงเรียน 75 เขต จำนวนกลุ่มตัวอย่าง มีผู้บริหาร 66 คน สมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนจำนวน 71 คน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนระหว่างคณะกรรมการโรงเรียนกับผู้บริหารโรงเรียนในค่านิยม 6 ประการ ดังนี้ คือ ด้านทฤษฎี ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุนทรียะ ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านศาสนา ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่านิยมทางด้านสังคมและการเมือง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ผู้บริหาร มีค่านิยมด้านการเมืองอยู่ในระดับสูง ส่วนสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียน มีค่านิยมทางด้านทฤษฎีอยู่ในระดับสูง

3. ค่านิยมทางด้านศาสนา ทั้งผู้บริหารและสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำ
4. สัมพันธะระหว่างตัวแปร อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และค่านิยมด้านการเมืองและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ค่านิยมด้านทฤษฎีและเศรษฐกิจ ตลอดจนการศึกษามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปจากผลการศึกษาข้างต้นได้ว่า ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการมีความสำคัญต่อบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มครู และมีปัจจัยหลายประการเกี่ยวข้องกับระดับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เช่น สถานภาพสมรส เพศ และอายุ เป็นต้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรประจำการที่มีเพศต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน
2. บุคลากรประจำการที่มีอายุต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน
3. บุคลากรประจำการที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน
4. บุคลากรประจำการที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน
5. บุคลากรประจำการที่มีสถานที่ทำงานต่างกันมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน
6. บุคลากรประจำการที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าเรียนต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ การกำหนด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาบุคลากรประจำการ สายการศึกษา ปีการศึกษา 2538 รุ่น 10 ได้แก่สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 58 คน อุตสาหกรรมศิลป์ 54 คน เกษตรกรรม 45 คน การประถมศึกษา หมู่ 1 53 คน การประถมศึกษา หมู่ 2 47 คน การบริหารการศึกษา 55 คน ภาษาอังกฤษ 58 คน คณิตศาสตร์ 54 คน การศึกษาปฐมวัย 62 คน ดนตรีศึกษา 30 คน รวมทั้งสิ้น 516 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างประชากรดังกล่าวข้างต้น คิดเป็น 50 % ของกลุ่มประชากรแต่ละสาขาวิชาได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรวมจำนวน (258) คน ตามตารางข้างล่างต่อไปนี้

ตารางกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	จำนวนเต็มประชากร	จำนวน 50 % กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	58	29
อุตสาหกรรมศิลป์	54	28
เกษตรกรรม	45	23
การประถมศึกษา หมู่ 1	53	27
การประถมศึกษา หมู่ 2	47	24
การบริหารการศึกษา	55	28
ภาษาอังกฤษ	58	29
คณิตศาสตร์	54	27
การศึกษาปฐมวัย	62	31
ดนตรีศึกษา	30	15
รวม	516	258

หมายเหตุ สำหรับห้องที่คัดเลือก 50% แล้วมีค่าได้เท่ากับจำนวนเต็มจะบังคับเศษให้เป็นจำนวนเต็มข้างมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบมี 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน สถานที่ทำงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ตัวเลือก 1 ให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ

วิธีการสร้างและลักษณะของ เครื่องมือ

แบบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากตำราเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อันได้แก่
 - 1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 1.2 ประหยัดและออม
 - 1.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 - 1.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
 - 1.5 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. สร้างแบบวัดตามกรอบที่กำหนดไว้
3. สร้างข้อคำถามของแบบวัดที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบ 5 ตัวเลือก ครบคลุมเนื้อหาแต่ละตอนของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แต่ละตอน แล้วนำแบบวัดไปเสนอประธานและกรรมการควบคุมบริหารนิเทศ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้
4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบวัด (Face Validity) โดยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ รศ.สิระ สมใจ รศ.สงบ นุชคล้าย และ รศ.อัจฉรา สุขารมณ์ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และได้มาปรับแก้ไขเพื่อการทดลองใช้
5. นำแบบวัดที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนบุคลากรประจำการสายการศึกษา ที่ไม่ใช่มัธยมศึกษาจำนวน 50 คน ได้แก่ นักศึกษาสถาบันราชภัฏ นครสวรรค์ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแนวของ Cronbach (Cronbach, 1970 : 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ ที่ .6702, ด้านการประหยัดและออม ที่ .7924, ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ที่ .7058, ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ที่ .8690 รวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93
6. นำแบบวัดที่ผ่านการทดลองใช้แล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน

เกณฑ์ในการให้คะแนน

แบบสอบถามวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เป็นแบบวัดที่เป็นสถานการณ์ประกอบด้วย
มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติมาก	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อออกจดหมาย
ถึงสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ในการขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. นำจดหมายไปติดต่อสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยลงมือเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนัดหมายกับผู้สอนของแต่ละวิชาเอก กำหนด
เวลาในการนัดพบกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลไปเก็บกับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่ได้นัดไว้
แต่ละครั้งจนครบทุกกลุ่ม
4. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจนครบจำนวนที่ต้องการได้แบบวัดกลับมาจำนวน 258 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำสำเร็จรวม 258 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลหลายแบบ ได้แก่ การใช้สถิติค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. สำหรับการหาระดับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ในการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย x โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีค่านิยมน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงค่านิยมน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงค่านิยมน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงค่านิยมปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงค่านิยมมาก
 คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงค่านิยมมากที่สุด
4. การเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิมการประจำการที่มีความแตกต่างกันในด้าน
 - 4.1 เพศ
 - 4.2 อายุ
 - 4.3 สถานภาพสมรส
 - 4.4 วุฒิทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน
 - 4.5 สถานที่ทำงาน
 - 4.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ วิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนที (t-test)
5. สำหรับการเปรียบเทียบ สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิมการที่มีอายุต่างกัน สถานที่ทำงานต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ONE WAY Analysis of Variance) หรือเอฟ (F-test) และถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบเชฟเฟ (Scheffe's test) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้ คือ

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด

k แทน จำนวนของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งชุด

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้คือ

- 2.1 คะแนนเฉลี่ย โดยสูตร (บุศรี วงศ์วัณณะ, 2534 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

2.2 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ลัคน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2528 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t-test

(ลัคน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

N_1, N_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.4 ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร F-test (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.5 ใช้วิธี Scheffe's Test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่
(ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 119)

$$s = \sqrt{(K-1)F_{(a:df_1, df_2)} \sum_{j=1}^K \frac{C_j^2}{n_j} MS_e}$$

เมื่อกำหนดให้ s แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe'

K แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน

$F(a:df_1, df_2)$ แทน เปิดค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ α

มีค่า .05 หรือที่ .01 และ df_1 คือ df_a

ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ

ทิศทางเดียว หรือ df_o หรือ df_R ถ้าเป็น

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทาง

ในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน

df_2 คือ df_w หรือ df_e ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง

MS_e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวน

ในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

C_j แทน สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1,

-1, 1, -1, ...

n_j แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย และเพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักศึกษาและบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution
ss	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ขั้นความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ด้านค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของ นักศึกษาศุภลากรประจำการ ที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานที่ทำงาน วุฒิทางการศึกษาก่อนเข้าเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าคะแนนที (t-test) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีหนึ่งตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) หรือ F-test

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิตำการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน สถานที่ทำงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำเสนอด้งตาราง 1 ต่อบนั้

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	93	36.00
	หญิง	165	64.00
2	อายุ		
	20 - 29 ปี	155	60.10
	30 - 39 ปี	94	36.40
	40 ปีขึ้นไป	9	3.50
3	สถานภาพสมรส		
	สมรส	85	45.74
	ยังไม่สมรส	173	54.26
4	ภูมิตำการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน		
	ภูมิตำการศึกษา	85	32.94
	ภูมิตำไม่เข้าภูมิตำการศึกษา	173	67.06

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
5	สถานที่ทำงาน		
	สังกัดรัฐบาล	119	46.12
	สังกัดเอกชน	38	14.73
	อื่น ๆ	101	39.15
6	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	2.5 ขึ้นไป	189	73.26
	ต่ำกว่า 2.5	69	26.74

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ ทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 258 คน เป็นชาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 เป็นหญิง 165 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 อายุ 40 ปีขึ้นไป มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 มีสถานภาพสมรส ที่สมรสแล้ว มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 45.74 ยังไม่สมรส มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 54.26 มีวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน โดยแบ่งเป็นวุฒิด้านการศึกษา มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 32.94 วุฒิที่ไม่ใช่ด้านการศึกษา มีจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 67.06 สถานที่ทำงานแบ่งเป็น ทำงานสังกัดรัฐบาล จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 46.12 สังกัดเอกชน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.73 นอกนั้นทำงานด้านอื่น ๆ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 39.15 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 73.26 คะแนนเฉลี่ย 2.5 มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 26.74

ตอนที่ 2 ด้านค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิมประจำการ บราหฺมดั่งตาราง 2-7 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิมประจำการ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพึ่งตนเองขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ	4.11	0.46	มาก
2. ด้านการประหยัดและออม	3.78	0.55	มาก
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.06	0.48	มาก
4. ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา	3.84	0.53	มาก
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.03	0.61	มาก
รวม	3.96	0.57	มาก

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามุสลิมประจำการมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) และมีรายด้านอยู่ในระดับมากด้วย คือ มีค่านิยมรายด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.1$) ค่านิยมด้านการประหยัดและออม ($\bar{X} = 3.78$) ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา ($\bar{X} = 3.84$) ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ($\bar{X} = 4.03$)

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามุสลิมประจำการ
ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ</u>			
1. กิจกรรมงานใด ๆ ก็ตามที่ท่านได้รับมอบหมายท่านจะต้อง ศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด	4.21	0.71	มาก
2. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับตัวท่าน ท่านมักจะแก้ปัญหานั้นด้วยตนเอง ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น	4.31	0.75	มาก
3. ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่ง ตนเองได้	4.09	0.81	มาก
4. เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงานโดยไม่รอ ให้ถึงเวลาที่กำหนด	3.67	0.83	มาก
5. เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้เสร็จทัน เวลา	4.37	0.72	มาก
6. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ท้อถอยแต่จะแก้ปัญหานั้นไปทีละ ขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้าย	4.07	0.73	มาก
7. ท่านมักจะดูแลทำความสะอาดเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของท่าน ด้วยตัวท่านเองเพื่อเป็นการถนอมเครื่องใช้ให้คงทนใช้ได้นาน	4.34	0.91	มาก
8. เมื่อท่านต้องทำงานกับบุคคลอื่น ๆ ท่านจะให้ความร่วมมือ อย่างดีเสมอ	4.37	0.63	มาก
9. แม้งานที่จะทำเป็นงานที่ยากสำหรับท่าน แต่ท่านไม่เคยคิด ที่จะเปลี่ยนไปทำงานอื่น	3.64	0.95	มาก
10. ท่านมักดูแลสถานที่อยู่อาศัยให้สะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ	4.02	0.85	มาก
รวม	4.11	0.46	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามุสลิมการประจำการมีค่านิยมด้านพึงตนเอง ชยัน หนักแน่นเพียรและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อดังต่อไปนี้ คือข้อที่ว่า "เมื่อรับงานมาทำท่านตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา" ($\bar{X} = 4.37$) ข้อที่ว่า "เมื่อท่านต้องทำงานกับบุคคลอื่น ๆ ท่านจะให้ความร่วมมืออย่างดีเสมอ" ($\bar{X} = 4.37$) ข้อที่ว่า "ท่านมักจะดูแลทำความสะอาดเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของท่านด้วยตัวท่านเองเพื่อเป็นการรณอมเครื่องใช้ให้คงทนใช้งานได้นาน" ($\bar{X} = 4.34$) ข้อที่ว่า "เมื่อมีปัญหากเกิดขึ้นกับตัวท่านท่านมักจะแก้ปัญหานั้นด้วยตนเองก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น" ($\bar{X} = 4.31$) ข้อที่ว่า "กิจการงานใด ๆ ก็ตามที่ท่านได้รับมอบหมายท่านจะต้องศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด" ($\bar{X} = 4.21$) ข้อที่ว่า "ท่านตั้งใจศึกษาความรู้อยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้" ($\bar{X} = 4.09$) ข้อที่ว่า "เมื่อมีปัญหากเกิดขึ้นท่านจะไม่ท้อถอยแต่จะแก้ปัญหานั้นไปทีละขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้าย" ($\bar{X} = 4.07$) ข้อที่ว่า "ท่านมักดูแลสถานที่อยู่อาศัยให้สะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ" ($\bar{X} = 4.02$) ข้อที่ว่า "เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนดท่านมักจะส่งงานโดยไม่รอให้ถึงเวลาที่กำหนดส่ง" ($\bar{X} = 3.67$) ข้อที่ว่า "แม้งานที่จะทำเป็นงานที่ยากสำหรับท่าน แต่ท่านไม่เคยคิดที่จะเปลี่ยนไปทำงานอื่น" ($\bar{X} = 3.64$)

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาด่านการ ประหยัดและออม

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านการประหยัดและออม</u>			
11. ท่านมักจะเลือกซื้อของรับประทาน โดยเน้นที่ความประหยัด คุณค่าตามหลักโภชนาการ ความสะอาดเป็นสำคัญ	4.09	0.89	มาก
12. ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตามฤดูกาล ซึ่งนอกจากมี รสชาติอร่อยแล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย	4.09	0.84	มาก
13. ท่านใช้จ่ายเงินเพื่อความบันเทิงนาน ๆ ครั้ง	3.26	1.14	ปานกลาง
14. ท่านดูแลรับผิดชอบสิ่งของสาธารณะ เสมือนเป็นของตนเอง	3.96	0.79	มาก
15. ท่านไม่ซื้อสินค้าที่ท่านมีความจำเป็นในการใช้	3.72	1.12	มาก
16. เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดให้ทุกครั้ง	4.41	0.73	มาก
17. ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับรายได้ที่มีอยู่ และ เหลือ เก็บพอสมควรเสมอ	3.44	1.05	ปานกลาง
18. ท่านจะระมัดระวังช่วง เวลาอ่านหนังสือก่อนนอน โดยไม่ให้ แสงหลอดไฟโดยไม่ได้ปิดไฟ	3.27	0.88	ปานกลาง
19. เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะ ซื้อ	3.87	1.00	มาก
20. เมื่อมีเงินเหลือจากการใช้จ่าย ท่านมักเก็บออมไว้เป็นทุน ต่อไปเสมอ	3.64	1.06	มาก
รวม	3.78	0.55	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามูลสารประจำการมีค่านิยมด้านการประหยัดและออม มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อตัวแยกเป็นรายข้อจะมีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก และปานกลางดังข้อต่อไปนี้ รายข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ได้แก่ ข้อที่ว่า "เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดทุกครั้ง" ($\bar{X} = 4.41$) ข้อที่ว่า "ท่านมักจะเลือกซื้อของรับประทาน โดยเน้นที่ความประหยัด มีคุณค่าตามหลักโภชนาการความสะดวกเป็นสำคัญ" ($\bar{X} = 4.09$) ข้อที่ว่า "ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตามฤดูกาล ซึ่งนอกจากมีรสชาติอร่อยแล้วยังช่วยประหยัดด้วย" ($\bar{X} = 4.09$) ข้อที่ว่า "ท่านดูแลรับผิดชอบสิ่งของสาธารณะเสมือนเป็นของตนเอง" ($\bar{X} = 3.96$) ข้อที่ว่า "เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ" ($\bar{X} = 3.87$) ข้อที่ว่า "ท่านไม่ซื้อสินค้าที่ไม่มีความจำเป็นในการใช้" ($\bar{X} = 3.78$) ข้อที่ว่า "เมื่อมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายท่านมักเก็บออมไว้เป็นทุนต่อไปเสมอ" ($\bar{X} = 3.64$) รายข้อที่มีค่าคะแนนปานกลางได้แก่ ข้อที่ว่า "ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับรายได้ที่มีอยู่และเหลือเก็บพอสมควร" ($\bar{X} = 3.44$) ข้อที่ว่า "ท่านจะระมัดระวังช่วงเวลาอ่านหนังสือก่อนนอน โดยไม่ให้เปลืองหลับได้บิดไฟ" ($\bar{X} = 3.27$) ข้อที่ว่า "ท่านใช้จ่ายเงินเพื่อความบันเทิงนานครั้ง" ($\bar{X} = 3.26$)

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย คำนวณพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิมประจำการ ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย</u>			
21. ท่านพยายามปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมาย โดยไม่ฝ่าฝืน	4.23	0.79	มาก
22. ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะทำตามกฎหมายระเบียบของสถานที่นั้น	4.22	0.74	มาก
23. เวลาที่จะซื้อของท่านและเพื่อน ๆ จะเข้าแถวรอมากกว่าที่จะแย่งกันซื้ออย่างไม่มีระเบียบ	3.98	1.00	มาก
24. ท่านจะพยายามแต่งกายอย่างสุภาพ และเหมาะกับกาลเทศะเสมอไม่ว่าจะไปงานใด	4.14	0.82	มาก
25. เมื่อมีการสอนปลายภาคท่านตั้งปณิธานไว้ว่าจะไม่ลอกข้อสอบจากเพื่อนเป็นอันขาด	3.72	1.09	มาก
26. ขณะที่ชมการแสดงหากท่านเกิดความพอใจท่านจะหัวเราะเบา ๆ โดยไม่ให้เป็นการรบกวนผู้อื่น	3.55	1.05	มาก
27. เมื่อมีสะพานลอยและถนนใช้คู่กัน ท่านจะข้ามสะพานเพื่อความปลอดภัยและเป็นระเบียบ	3.46	0.73	ปานกลาง
28. ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ ลงในที่ทิ้งสิ่งของรองรับเท่านั้น	3.26	0.87	ปานกลาง
29. ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ	4.17	0.81	มาก
30. ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างไม่มีรถก็ตาม	3.79	0.96	มาก
รวม	4.06	0.48	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาบุคลากรประจำการด้านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อแยกเป็นรายข้อจะมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากและปานกลาง ดังข้อต่อไปนี้ รายข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากได้แก่ ข้อที่ว่า "ท่านพยายามปฏิบัติตามข้อบังคับ ของกฎหมาย โดยไม่ฝ่าฝืนเลย" ($\bar{X} = 4.23$) ข้อที่ว่า "ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะทำ ตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น" ($\bar{X} = 4.22$) ข้อที่ว่า "ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมา ตรงเวลาเสมอ" ($\bar{X} = 4.17$) ข้อที่ว่า "ท่านจะพยายามแต่งกายอย่างสุภาพและเหมาะสมกับ กาลเทศะเสมอไม่ว่าจะไปงานใด" ($\bar{X} = 4.14$) ข้อที่ว่า "เวลาที่ซื้อของของท่านและเพื่อน ๆ จะเข้าแถวรอมากกว่าที่จะแย่งกันซื้ออย่างไม่มีระเบียบ" ($\bar{X} = 3.98$) ข้อที่ว่า "ถ้าท่านต้องการ ข้ามถนนท่านต้องรอไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างไม่มีรถก็ตาม" ($\bar{X} = 3.79$) ข้อที่ว่า "เมื่อ มีการสอนปลายภาคท่านตั้งนิมิตไว้ว่าจะไม่ลอกข้อสอบจากเพื่อนเป็นอันขาด" ($\bar{X} = 3.72$) ข้อที่ว่า "ขณะที่ชมการแสดงหากท่านเกิดความพอใจท่านจะหัวเราะเบา ๆ โดยไม่ทำให้เป็นการ รบกวนผู้อื่น" ($\bar{X} = 3.55$) รายข้อที่มีคะแนนปานกลาง ได้แก่ข้อที่ว่า "เมื่อมีสะพานลอยและ ถนนใช้คู่กัน ท่านจะข้ามสะพานเพื่อความปลอดภัยและเป็นระเบียบ" ($\bar{X} = 3.46$) ข้อที่ว่า "ท่าน จะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ลงในที่มีสิ่งของรองรับเท่านั้น" ($\bar{X} = 3.26$)

ตาราง 6 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิม
ประจำการ ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา</u>			
31. เมื่อมีวันสำคัญทางศาสนา ท่านจะ เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของท่าน	3.33	0.89	ปานกลาง
32. ท่านปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาของท่านอย่างสม่ำเสมอใน การดำรงชีวิต	3.66	0.75	มาก
33. ท่านศึกษาคำสอนของศาสนา เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และ ปฏิบัติตามได้	3.40	0.79	ปานกลาง
34. ท่านปฏิบัติตามศาสนกิจทุกวัน เพื่อให้จิตใจเข้มแข็ง เบิกบาน และมีความสุข	3.14	0.89	ปานกลาง
35. ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอ เนื่องจากเห็นว่าเป็นอมาญมุข	4.03	1.04	มาก
36. เมื่อท่านทำงานไม่เสร็จตามเวลา ท่านจะบอกตามความจริง และขอผ่อนผันเวลาเพื่อที่จะได้ทำงานให้เสร็จ	3.76	1.02	มาก
37. เมื่อท่านทำความผิด แม้จะไม่มีใครรู้ ท่านก็หาทางชดเชย ความผิดนั้น ๆ	3.75	0.89	มาก
38. ท่านจะประพฤติตัวเป็นลูกที่ดีด้วยการเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและผู้ปกครอง เสมอ	4.31	0.71	มาก
39. เมื่อมีบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่านอย่างเต็ม ความสามารถเสมอ	4.62	0.62	มากที่สุด
40. ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้ามเพราะจะทำให้ เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น	4.38	0.90	มาก
รวม	3.84	0.53	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษานุศลากรประจำการ ด้านการปฏิบัติคุณธรรมทางศาสนา พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อแยกเป็นรายข้อจะมีคะแนนจากมากที่สุดไปถึงคะแนนปานกลาง ดังต่อไปนี้ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า "เมื่อบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษาท่าน อย่างเต็มความสามารถเสมอ" ($\bar{X} = 4.62$) ข้อที่ว่า "ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้าม เพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น" ($\bar{X} = 4.38$) ข้อที่ว่า "ท่านจะประพฤติตัวเป็นลูกที่ดี ด้วยการเคารพเชื่อฟังบิดามารดาและผู้ปกครองเสมอ" ($\bar{X} = 4.31$) ข้อที่ว่า "ท่านหลีกเลี่ยง การพนันเสมอเนื่องจากเห็นว่าเป็นอบายมุข" ($\bar{X} = 4.03$) ข้อที่ว่า "เมื่อท่านทำงานไม่เสร็จ ตามเวลาท่านจะบอกตามความจริงและขอผ่อนเวลาเพื่อที่จะได้ทำงานให้เสร็จ" ($\bar{X} = 3.76$) ข้อที่ว่า "เมื่อท่านทำความผิด แม้จะไม่มีใครรู้ท่านก็หาทางชดเชยความผิดนั้น ๆ" ($\bar{X} = 3.75$) ข้อที่ว่า "ท่านปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาของท่านอย่างสม่ำเสมอในการดำรงชีวิต" ($\bar{X} = 3.66$) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่า "ท่านศึกษาคำสอนของศาสนา เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และปฏิบัติตามได้" ($\bar{X} = 3.40$) ข้อที่ว่า "เมื่อมีวันสำคัญทางศาสนา ท่านจะเข้าร่วมกิจกรรมทุก ครั้ง เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของท่าน" ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่ว่า "ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวัน เพื่อทำให้ จิตใจเข้มแข็งเบิกบานและมีความสุข" ($\bar{X} = 3.14$)

ตาราง 7 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ประจำการ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>			
41. เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรงเพื่อทำความเคารพอยู่เสมอ	4.19	0.81	มาก
42. ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอ เพราะถือเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี	4.28	0.81	มาก
43. ท่านตั้งใจที่จะไว้ทุกข์ให้แด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้	3.81	1.01	มาก
44. ท่านคิดว่าจะทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อทูลเกล้าถวายแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกูณเฑียรราช	4.09	0.86	มาก
45. ท่านจะสละทรัพย์หรือให้ความร่วมมือด้านอื่นทุกครั้งเมื่อเกิดภัยต่าง ๆ ขึ้นในประเทศเรา	3.68	0.85	มาก
46. หากมีงานทำแล้วจะต้องเสียภาษีให้แก่วัฒนธนาบดีเสียภาษีด้วยความเต็มใจ โดยไม่คิดหลีกเลี่ยง	4.34	0.78	มาก
47. เมื่อถึงวันสำคัญของชาติ ท่านจะบอกให้คนในครอบครัวประดับธงชาติไว้หน้าบ้าน	3.44	1.13	ปานกลาง
48. งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านจะให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่	4.05	0.92	มาก
49. ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติโดยกระทำตนเป็นตัวแทนที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและกิริยามารยาทเสมอ	3.97	0.83	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
50. ท่านจะอนุรักษ์ศิลปและโบราณวัตถุโดยไม่ขีดเขียนหรือทำลายด้วยวิธีต่าง ๆ ให้เกิดความเสียหายเสมอ ๆ	4.42	0.71	มาก
รวม	4.03	0.61	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลด้านความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาบุคลากรประจำการ ด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ถ้าแยกเป็นรายข้อจะมีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก และปานกลางดังต่อไปนี้ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ข้อที่ว่า "ท่านจะอนุรักษ์ศิลปและโบราณวัตถุโดยไม่ขีดเขียนหรือทำลายด้วยวิธีต่าง ๆ ให้เกิดความเสียหายเสมอ ๆ" ($\bar{X} = 4.42$) ข้อที่ว่า "หากมีงานทำแล้วจะต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ ท่านยินดีเสียภาษีด้วยความเต็มใจ โดยไม่คิดหลีกเลี่ยง" ($\bar{X} = 4.34$) ข้อที่ว่า "ท่านยินยอมทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีเสมอเพราะถือว่าเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี" ($\bar{X} = 4.28$) ข้อที่ว่า "เมื่อได้ยินเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรงเพื่อทำความเคารพอยู่เสมอ" ($\bar{X} = 4.19$) ข้อที่ว่า "ท่านคิดว่าจะทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อทูลเกล้าถวายแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกู" ($\bar{X} = 4.09$) ข้อที่ว่า "งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านจะให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่" ($\bar{X} = 4.05$) ข้อที่ว่า "ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติโดยการทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและกิริยามารยาทเสมอ" ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่ว่า "ท่านตั้งใจที่จะไว้ทุกข์ให้แก่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีให้ยาวนานที่สุดเท่าที่จะทำได้" ($\bar{X} = 3.81$) ข้อที่ว่า "ท่านจะสละทรัพย์สินหรือให้ความร่วมมือด้านอื่นทุกครั้ง เมื่อเกิดภัยต่าง ๆ ขึ้นในประเทศเรา" ($\bar{X} = 3.68$) ข้อที่มีค่าคะแนนปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่า "เมื่อถึงวันสำคัญของชาติ ท่านจะบอกให้คนในครอบครัวประดับธงชาติไว้หน้าบ้าน" ($\bar{X} = 3.44$) เสมอ ๆ ($\bar{X} = 4.42$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส สถานที่ทำงาน วิธีการศึกษาก่อนเข้าเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลของการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตาราง 8-16 ต่อไปนี้

การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า "นักศึกษามหาวิทยาลัยประจำการชายหญิง มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกับผลปรากฏ ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยประจำการ ด้านเพศหญิง และเพศชาย

ค่านิยมพื้นฐาน	เพศหญิง		เพศชาย		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรมีความรับผิดชอบ	4.11	0.45	4.08	0.47	-0.57
2. ด้านการประหยัดและออม	3.79	0.53	3.75	0.58	-0.51
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย	4.07	0.48	4.03	0.60	-0.58
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม	3.86	0.48	3.86	0.60	-0.88
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	3.97	0.58	4.12	0.63	1.84
รวม	3.97	0.39	3.96	0.46	-0.09

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยประจำการที่มีเพศแตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยผลรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า "นักศึกษาบุคลากรประจำการ ที่มีอายุต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ" ดังผลแสดงในตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.06	0.53	2.48*
ภายในกลุ่ม	253	54.14	0.21	
รวม	255	55.21		
<u>ด้านการประหยัดและออม</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.55	0.27	0.90
ภายในกลุ่ม	246	74.70	0.30	
รวม	248	75.02		
<u>ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.46	2.04
ภายในกลุ่ม	250	57.26	0.22	
รวม	252	58.20		

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>ด้านการปฏิบัติหลักคุณธรรมของศาสนา</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.64	2.35
ภายในกลุ่ม	243	66.83	0.27	
รวม	245	68.12		
<u>ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.17	1.58	4.44*
ภายในกลุ่ม	248	88.74	0.35	
รวม	250	91.92		
<u>รวมทุกด้าน</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.23	0.61	3.48*
ภายในกลุ่ม	230	40.86	0.17	
รวม	232	42.10		

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามุสลามประจำการที่มีอายุต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามุสลามประจำการที่มีอายุต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรมีความรับผิดชอบ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ส่วนด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากพบความแตกต่างของคะแนนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมกันด้านอายุ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ ผลการทดสอบปรากฏดังตาราง 10-12 ต่อไปนี้

ตาราง 10 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวม ของนักศึกษาประเภทบุคลากรประจำการ จำแนกตามอายุ

		20-29 ปี	30-39 ปี	40 ปีขึ้นไป
อายุ	$\bar{x}$	3.91	4.03	4.24
20-29 ปี	3.91	-	0.12	0.33*
30-39 ปี	4.03	-	-	0.21
40 ปีขึ้นไป	4.24	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาประเภทบุคลากรประจำการ ที่มีอายุ 20-29 ปี มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการโดยรวม น้อยกว่านักศึกษาประเภทบุคลากรประจำการ ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

ตาราง 11 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษา
ประเภทบุคลากรประจำการ จำแนกตามอายุ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร

อายุ		20-29 ปี	30-39 ปี	40 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	4.05	4.17	4.26
20-29 ปี	4.05	-	0.12	0.21*
30-39 ปี	4.17	-	-	0.09
40 ปีขึ้นไป	4.26	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาประเภทบุคลากรประจำการ ที่มีอายุ 20-29 ปี มี
ค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งพาตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบน้อยกว่านักศึกษาประเภท
บุคลากรประจำการ ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา
ประเภทบุคลากรประจำการ จำแนกตามอายุ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

อายุ		20-29 ปี	30-39 ปี	40 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.95	4.13	4.43
20-29 ปี	3.95	-	0.18	0.48*
30-39 ปี	4.13	-	-	0.30
40 ปีขึ้นไป	4.43	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาบุคลากรประจำการ ที่มีอายุ 20-29 ปี มี
ค่านิยมพื้นฐานด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ น้อยกว่านักศึกษาบุคลากรประจำการ
ที่มีอายุ 30-39 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า นักศึกษาศุภลากรประจำการที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน
มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่างกัน ผลที่ได้แสดงในตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของ
นักศึกษาศุภลากรประจำการที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	1.15
ภายในกลุ่ม	252	54.33	0.21	
รวม	254	54.83		
<u>ด้านการประหยัดและออม</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.01	0.03
ภายในกลุ่ม	245	74.66	0.30	
รวม	247	74.69		
<u>ด้านการมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.08	0.36
ภายในกลุ่ม	249	57.61	0.23	
รวม	251	57.77		

ตาราง 13 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
<u>ด้านการปฏิบัติกิจกรรมของศาสนา</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.03	0.01
ภายในกลุ่ม	242	67.36	0.27	
รวม	244	67.37		
<u>ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.76
ภายในกลุ่ม	247	91.64	0.37	
รวม	249	92.21		
<u>รวมทุกด้าน</u>				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.06	0.03
ภายในกลุ่ม	229	41.70	0.18	
รวม	231	41.71		

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านผลรวมและรายด้าน

การทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า นักศึกษามุสลามประจำการที่มีสถานภาพทาง การสมรสแตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่างกัน ผลที่ได้แสดงไว้จนตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของ นักศึกษามุสลามประจำการที่มีสถานภาพทางการสมรสแตกต่างกัน

ค่านิยมพื้นฐาน	สมรสแล้ว		ยังไม่ได้สมรส		t
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรมีความรับผิดชอบ	4.17	0.50	4.05	0.41	2.05*
2. ด้านการประหยัดและออม	3.81	0.52	3.74	0.57	0.98
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย	4.11	0.47	4.00	0.47	1.94
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม	3.90	0.53	3.78	0.52	1.66
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	3.24	0.59	3.93	0.60	2.05*
รวม	4.00	0.63	3.81	0.51	1.86

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามุสลามประจำการที่มีสถานภาพต่างกัน มี ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมมีค่านิยมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบด้านการมีความ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบสมมติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่า "นักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่างกัน" ผลที่ได้แสดงไว้ในตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของ นักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีวิถีทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนต่างกัน

ค่านิยมพื้นฐาน	วิถีทางการศึกษา		วิถีที่ไม่ใช่ทางการศึกษา		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ	4.23	0.48	4.04	0.44	3.04*
2. ด้านการประหยัดและออม	3.90	0.49	3.72	0.46	2.42*
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย	4.12	0.49	4.02	0.46	1.40
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม	3.93	0.55	3.79	0.50	1.93
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.16	0.59	3.97	0.60	2.50*
รวม	3.98	0.55	3.80	0.49	2.10*

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีวิถีทางการศึกษาแตกต่างกันมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยผลรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ด้านการประหยัดและออม ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 ที่กล่าวว่า "นักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการต่างกัน" ผลที่ได้แสดงไว้ในตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาบุคลากรประจำการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	2.5 ขึ้นไป		ต่ำกว่า 2.5		t
	$\bar{X}$	(S.D.)	$\bar{X}$	(S.D.)	
1. ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรมีความรับผิดชอบ	4.13	0.46	4.02	0.47	1.70
2. ด้านการประหยัดและออม	3.80	0.53	3.70	0.57	1.29
3. ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	4.06	0.45	4.03	0.55	0.40
4. ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม	4.03	0.59	4.07	0.62	-0.08
5. ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.01	0.59	4.07	0.62	-0.67
รวม	4.00	1.00	4.00	1.00	1.00

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาบุคลากรประจำการที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 258 คน โดยมีรายละเอียดจากการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแต่ละด้าน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ภูมิลำเนา การศึกษา ก่อนเข้าเรียน สถานที่ทำงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

1. ทำให้ทราบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (หลังอนุปริญญา) ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับใด อันจะเป็นแนวทางในการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานให้ดียิ่งขึ้นได้
2. ทำให้ทราบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีความแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ . สถานภาพการสมรส ภูมิลำเนา การศึกษา ก่อนเข้าเรียน สถานที่ทำงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะช่วยทำให้สามารถจัดกิจกรรมหรือกระบวนการปลูกฝังค่านิยมทั้ง 5 นี้ให้เหมาะสมกับบุคคลได้ต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษามุสลิมประจำการ สาขาการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2538 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์จำนวน 516 คน ได้แก่ นักศึกษามุสลิมประจำการ สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 58 คน อุตสาหกรรมศิลป์ 54 คน เกษตรกรรม 45 คน การประมง ศึกษาหมู่ 1 53 คน การประมงศึกษาหมู่ 2 47 คน การบริหารการศึกษา 55 คน ภาษา อังกฤษ 58 คน คณิตศาสตร์ 54 คน การศึกษาปฐมวัย 62 คน และดนตรีศึกษา 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรข้างต้น โดยคิดเอา 50% ของกลุ่ม ประชากรได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 258 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

อายุ แบ่งเป็น 20-29 ปี, 30-39 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

สถานภาพทางการสมรส แบ่งเป็น สมรสแล้ว และยังไม่สมรส

สถานที่ทำงาน แบ่งเป็นสังกัดรัฐบาล สังกัดเอกชน และอื่นๆ

วุฒิทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน แบ่งเป็นวุฒิทางการศึกษาและวุฒิที่ไม่ใช่ด้าน

การศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 2.5 ขึ้นไป และต่ำกว่า 2.5

ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คือ การพึ่งตนเอง, ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ, การประหยัดและออม, ความมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย, การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามุสลิมประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัย เป็นผู้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ มี 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส วิชาทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน สถานที่ทำงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อคำถามที่ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก 1ให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ

วิธีการสร้างและลักษณะของ เครื่องมือ

แบบสอบถามวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาจากตำราเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ต้องการจะทดสอบ ในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อันได้แก่
 - 1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 1.2 ประหยัดและออม
 - 1.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 - 1.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
 - 1.5 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. นำความรู้ที่ได้มาสร้างนิยามปฏิบัติการ
3. สร้างข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ตัวเลือก อันเป็นการแสดงทัศนคติ ความรู้สึก ความคิดเห็นต่อข้อความหรือสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วนำไปเสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้
4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม Face Validity โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ 1) รศ. อัจฉรา สุขารมณ์ 2) รศ. วีระ สมใจ 3) รศ. สงบ บุญคล้าย ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา บุคลากรประจำการสายการศึกษา ที่ไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ได้แก่ นักศึกษาสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแนวของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 126) ได้คำตอบเชื่อมั่น 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อไน้เขตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อออกจดหมายถึงสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ในการขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยได้ทำการนัดวัน- เวลาเก็บทางสถาบันฯ และเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบตามจำนวนที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้
 - 2.1 หาค่าคะแนนสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
 - 2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test
 - 2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test
 - 2.4 ถ้าพบความแตกต่าง จะมีวิธีหาค่าดังนี้
 - 2.4.1 หาค่าคะแนนสถิติพื้นฐานของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.4.2 ทดสอบความแตกต่างกันของคะแนนเฉลี่ยระหว่างชายและหญิง และอายุโดยใช้ t-test

2.4.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสถานภาพสมรส ภูมิทางการศึกษา สถานะที่ทำงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้ t-test

2.4.4 ทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละโปรแกรม โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) ใช้ F-test

ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหาความสัมพันธ์ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อที่จะทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ ในการวิเคราะห์ ข้อมูลทั้งหมดนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนตัว การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา บุคลากรประจำการ สาขาการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 258 คน จากการศึกษาประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ด้านเพศ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 258 คน เป็นเพศชาย 93 คน (36%) และเป็นเพศ หญิง 165 คน (64%) ตัวแปรด้านอายุ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 257 คน มีอายุ 20-29 ปี 155 คน (60.1%) อายุ 30-39 ปี 94 คน (36.4%) และด้านอายุ 40 ปีขึ้นไป 8 คน (3.5%) ตัวแปรด้านสถานภาพทางการสมรส พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 258 คน มี สถานภาพทางการสมรสแล้ว 118 คน (45.5%) และยังไม่ได้สมรส 140 คน (54.5%) ตัวแปร ด้านสถานที่ทำงาน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 258 คนทำงานสังกัดรัฐบาล 119 คน (46%) ทำงานสังกัดเอกชน 38 คน (14%) และที่อื่น ๆ อีก 101 คน (40%) ตัวแปร ด้านวุฒิ ทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 258 คน มีวุฒิทางการศึกษา 85 คน (32.9%) และวุฒิที่ไม่ใช่ด้านการศึกษา 173 คน (67.06%) ตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 258 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.5 ขึ้นไป 189 คน (73.3%) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.5 มี 69 คน (26.74%)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนนิยมพื้นฐาน 5 ประการ เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.11$) ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ($\bar{X} = 3.84$) ด้านการ ประหยัดและออม ($\bar{X} = 3.78$)

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ ปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์เพศหญิง และ เพศชาย มีค่านิยมไม่แตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ ปรากฏว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีอายุต่างกัน โดยผลรวมจะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คนที่มีอายุมากจะมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการมากกว่าคนที่มีอายุน้อย ยกเว้นค่านิยมด้านการประหยัดและออมที่เิ่มแตกต่าง

การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีความแตกต่างกันด้านสถานภาพทางการสมรส พบว่า ผู้ทำการสมรสแล้ว มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการด้านการพึ่งตนเองขยันหมั่นเพียรมีความรับผิดชอบ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมศาสนา การประหยัดและออมไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีความแตกต่างกัน ด้านสถานที่ทำงาน

วิเคราะห์ตามตัวแปรที่มีความแตกต่างกันเรื่องสถานที่ทำงานแล้วพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่ทำงานในสถานที่ทำงานแตกต่างกันทั้งด้านรัฐบาล เอกชน และสถานที่ทำงานอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญในทุก ๆ ด้าน

การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 5 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีความแตกต่างกัน ด้านวุฒิทางการศึกษา

วิเคราะห์ตามวุฒิทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนที่แตกต่างกันพบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษามีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาและพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ การประหยัดและออม ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพต่อกฎหมาย ด้านการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมของศาสนา พบว่า มีน้อยกว่า 3 ข้อแรก และมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 6 เปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาบุคลากรประจำการ ที่มีความแตกต่างกันทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษามูลนิธิประจำการที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.5 ขึ้นไป มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาประเภทบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2537 พบว่า

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า บุคลากรประจำการมีระดับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่า มีระดับค่านิยมอยู่ในระดับสูงที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาบุคลากรประจำการ เป็นกลุ่มผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มีอายุมากและมีอาชีพแล้ว จึงน่าจะผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้ระเบียบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของสังคมบุคคลจะเรียนรู้กระบวนการนี้ โดยผ่านตัวแทนของการถ่ายทอดกลุ่มต่าง ๆ อันได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา และกลุ่มอาชีพ เป็นต้น (เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม, 2533 : 7) และบุคคลที่ผ่านการถ่ายทอดของกระบวนการนี้มาก ก็มักจะเป็นผู้ที่รู้ระเบียบความคิดความเชื่อและค่านิยมสอดคล้องกับที่สังคมมีอยู่ ดังนั้นจึงน่าที่จะเป็นไปได้ ที่ทำให้นักศึกษามูลนิธิบุคลากรประจำการ กลุ่มนี้มีค่านิยมพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

2. นักศึกษามูลนิธิบุคลากรประจำการ ที่มีความแตกต่างด้านเพศ มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมิได้เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะในสังคมปัจจุบันหญิงและชาย มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดู ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ปัจจุบันทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็ยอมรับว่าค่านิยมมีความสำคัญ เพราะค่านิยมเป็นแนวทางที่จะช่วยชี้นำวิถีปฏิบัติในการดำเนิน

ชีวิตคนสังคมได้อย่างดีและถูกต้องจนเป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมที่เจือ เกตุเรีเยร กล่าวไว้ว่า ค่านิยมอาจเกิดขึ้นได้หลายทาง เช่น เกิดจากความคิดของตนเอง และการชักชวน การอบรม การศึกษาเล่าเรียน การบังคับด้วยตัวบทกฎหมาย การเดินตามกัน การปลูกฝังความ หิงหวง อุดมการณ์ ความนิยมตามยุคตามสมัย และความเปลี่ยนแปลงของสังคม (เจือ เกตุเรีเยร. 2520 : 79) และสอดคล้องกับ พรรณี ชูชัย ที่เขียนไว้ว่า ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ (พรรณี ชูชัย. 2522 : 197) สอดคล้องกับทฤษฎีค่านิยมของโรคิช (Rokeach) ที่เรียกว่า ค่านิยมที่เป็นส่วนของสังคม (Social Value) ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่เพศหญิงและเพศชายจะมี ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการประจําการ ที่มี ความแตกต่างกันด้านอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุมากจะมีค่านิยม ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรมี ความรับผิดชอบ, ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย, ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของ ศาสนามากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ยกเว้นด้านการประหยัดและออม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มี อายุมากกว่า จะได้รับการเรียนรู้ ปลูกฝังให้รู้จักการเลือกซื้อค่านิยมมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ทั้งนี้ เพราะ ค่านิยมเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของประชากรในประเทศ ดังนั้นในการปลูกฝังค่านิยมจึงขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดูจากที่บ้าน ความสัมพันธ์กับบุคคลรอบ ด้านประสพการณ์ที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อมความต้องการและการเรียนรู้ ดังนั้นผู้ที่มีอายุมากจึงได้เปรียบ เพราะจะมีประสบการณ์การเรียนรู้มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวความคิดในการปลูกฝังค่านิยมของพนัส หันนาคินทร์ ที่ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากค่านิยมเป็นเครื่องชี้ทิศทาง และลักษณะความประพฤติของคนในสังคม การปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมอันดีงามให้เกิดขึ้นแก่คนใน ประเทศชาติ จึงเป็นความจำเป็นที่ต้องกระทำโดยไม่ชักช้า และจะต้องมีการกระทำต่อเนื่องกัน ทุกระดับการศึกษา และทุกเพศทุกวัย (พนัส หันนาคินทร์. 2523 : คำนำ) เนื่องจากค่านิยม เป็นเรื่องที่ควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ดังนั้นผู้ที่มีวุฒิภาวะด้านอายุมากกว่าก็สามารถที่จะเห็น ความสำคัญและความจำเป็นในการยึดถือปฏิบัติได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า การมีประสบการณ์ของผู้ มีอายุมากกว่า ย่อมทำให้ผู้ที่มีอายุมากกว่ามีการเรียนรู้ที่ดีกว่า (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 32)

สำหรับค่านิยมเรื่องการประหยัดและออม ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คงเป็น เพราะค่านิยมด้านการประหยัดและออมเป็นค่านิยมที่ต้องการความละเอียดอ่อนในหลาย ๆ ด้าน ในการฝึกบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติตามที่รูปธรรม นามธรรม อีกทั้งต้องอาศัยสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมไม่ใช่ว่าการดำเนินชีวิตที่ล่อแหลมอย่างสังคมปัจจุบัน ด้านเศรษฐกิจที่มีแต่ระบบเงินผ่อน

การนำเสนอสินค้าที่มุ่งเพื่อยุติไม่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในเรื่องการประหยัดและออมนั้น ถ้าจะให้ตัวบุคคลยึดถือปฏิบัติแต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ แล้ว จะพบว่า ผู้มีอายุมากหรือน้อยก็มีความคิดเห็นในการประหยัดไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดในการปลูกฝังค่านิยม ที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า บิดามารดา และญาติพี่น้อง ต้องพยายามปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้แก่บุตรหลานของตน มีเวลาชี้แนะสั่งสอนสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีที่ควร ต่อจากนั้นก็เป็นผู้คอยดูแลและสภาพแวดล้อมที่จะเป็นตัวแปรที่ก่อให้เกิดค่านิยม ดังนั้นประเทศไทย จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีจริยธรรมสูง มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เพื่อประเทศชาติจะได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว

4. นักศึกษาบุคลากรประจำการ ที่มีความแตกต่างกันด้านสถานภาพ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ทำการสมรสแล้ว มีความคิดเห็นในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกับกับนักศึกษาที่ยังไม่ได้ทำการสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเกิดจากนักศึกษาที่ทำการสมรสแล้ว มักจะเป็นบุคคลที่มีฐานะทางการเงินเป็นผู้ใหญ่ สูงกว่าคนที่ยังไม่สมรส เนื่องจากผู้ที่สมรสแล้ว จะต้องอาศัยตนเองเป็นที่พึ่งต้องมีความรับผิดชอบอีกระดับหนึ่งที่สูงกว่าผู้ยังไม่ได้สมรส เพราะเป็นหัวหน้าครอบครัวก็ต้องมีการที่จะต้องดูแลครอบครัวด้วย และต้องทำงานหาเงินให้เพียงพอค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ทำให้ผู้ที่สมรสแล้ว ต้องขยันหมั่นเพียร และที่รู้สึกว่าการพึ่งตนเองมากกว่าที่จะพึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เพราะฉะนั้นจึงจะได้ยินว่าผู้ที่สมรสแล้วมักจะเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งตรงกับความหมายของคำว่า "ผู้ใหญ่" (Adult) ที่เชิรศรี วิจิตรสิริ ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ผู้ใหญ่คือ บุคคลที่มีพัฒนาการถึงพร้อมกันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ตลอดจนบทบาททางสังคมสมบูรณ์เต็มที่ สามารถรับผิดชอบและดำเนินชีวิตและกิจการต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น ๆ ได้ด้วยความราบรื่น (เชิรศรี วิจิตรสิริ. 2527 : 36) การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงการประจำการที่มีสถานภาพสมรสแล้ว มีความคิดเห็นด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์น้อยกว่าผู้ที่ยังไม่ได้ทำการสมรสทั้งนี้คงเป็นเพราะ ผู้สมรสแล้วมีฐานะทางการเงินเป็นผู้ใหญ่สูงกว่าที่ยังไม่สมรส บุคคลเหล่านี้จึงต้องทำงาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบการพึ่งตนเองอยู่ในระดับสูงต้องพบกับบุคคลหลากหลายระดับตลอดจนการทำงานบางครั้งมีอุปสรรคและปัญหา สิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจคนไทยทั้งชาติ ก็คือ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อีกทั้งคนไทยยังได้รับการปลูกฝังในเรื่องการมีค่านิยมที่รักและเห็นคุณค่าของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มาตั้งแต่

เล็กแต่น้อย ดังที่พนัส หันนาคินทร์ ได้กล่าวไว้ว่า ค่านิยมเป็นเครื่องชี้ทิศทางและลักษณะความประพฤติของคน ในสังคมการปลูกฝังค่านิยมที่ฝังงอให้แก่คนในชาติ เป็นการกระทำที่จำเป็นต้องไม่ชักช้า ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องทุกระดับการศึกษา (พนัส หันนาคินทร์. 2523 : คำน่า) ที่สอดคล้องกับสวนา พรพจน์กุล กล่าวว่า เราได้ยินบรรดานักการเมือง ข้าราชการ ประชาชน ตลอดจนนิสิต นักศึกษา นักเรียนได้กล่าวอ้างอยู่เสมอถึงสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสามสถาบันที่สำคัญของความอยู่รอดและการดำรงรักษาความเป็น "ไทย" ของคนไทยมาจนทุกวันนี้ สถาบันดังกล่าวทั้งสามนี้เปรียบเสมือนเป็นร่างกายชีวิตและวิญญาณของคนไทย ผู้ซึ่งมีความสำนึกในความเป็นคนไทย (สวนา พรพจน์กุล. 2524 : 1-5)

ส่วนค่านิยมด้านการประหยัดและออม ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามกับคุณภาพของศาสนา นักศึกษานุศลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเป็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้คงเป็นเพราะ ค่านิยมทั้ง 3 ด้าน เป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับค่านิยมเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ หรือค่านิยมในเรื่องของความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์แล้ว จะเป็นเรื่องความประพฤติปฏิบัติที่ใกล้ชิดออกมามากกว่า อีกทั้งคนในสังคมไม่ว่าจะเริ่มระบบครอบครัว โรงเรียน ผู้บริหารประเทศ ยังไม่เห็นคุณค่าของค่านิยมทั้ง 3 ด้าน อย่างจริงจัง เพราะถึงจะไม่ปฏิบัติตามก็ไม่เกิดผลดีและผลเสียแก่ผู้ปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องที่พูดง่าย แต่ทำยาก เนื่องจากการฝึกด้านนามธรรมมากกว่ารูปธรรมของนักศึกษา ค่านิยมทั้ง 3 ด้านนี้ จึงควรได้รับการฝึกฝนอย่างจริงจัง ดังที่พรณี ชูชัย ได้กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ (พรณี ชูชัย. 2522 : 197)

5. การเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษานุศลากรประจำการที่มีความแตกต่างกัน ด้านสถานที่ทำงาน พบว่า นักศึกษานุศลากรประจำการที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้คงเป็นเพราะปัจจุบันการรับบุคลากรมาปฏิบัติงานมิได้รับมาด้วยความพึงพอใจส่วนตัวเหมือนในอดีต แต่มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากร เข้ามาปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะทำงานกับรัฐบาล รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน มักใช้ระดับการศึกษา อายุ สถานภาพสมรส เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ความสามารถพิเศษ ฯลฯ มาพิจารณาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงไม่แปลกที่นักศึกษานุศลากรประจำการที่ทำงานต่างกัน จะมีความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการมีค่านิยมที่เหมือนกันเป็นการยืนยันว่าบุคคลผู้นั้นได้อยู่ในสังคมเดียวกัน และมีความประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่คนในสังคมยอมรับจนเกิดความเคยชิน

เป็นค่านิยม และผู้ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน แต่มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไม่แตกต่างกันก็เนื่องมาจากค่านิยมของคนที่อยู่คนละสังคมเดียวกัน สภาพแวดล้อมเดียวกันได้รับการแนะนำจากสถานศึกษาเหมือนกัน ๆ กัน นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของเอกวิทย์ ๗ กลาง ที่กล่าวว่า คุณภาพของประชาชน และถ้าสังคมของประเทศจะเจริญขึ้นหรือทรุดต่ำลงเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ (เอกวิทย์ ๗ กลาง. 2510 : 22) และสอดคล้องที่ พรณี ชูชัย ได้กล่าวไว้ว่า คนที่ได้รับการศึกษาอบรม มาตั้งแต่เด็ก คนที่รับค่านิยมมาเป็นของตน เพื่อให้เกิดความสนใจว่าสังคมจะยอมรับ ค่านิยมการเรียนรู้เป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้มาจากการเรียนรู้ในครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ศาสนา ศักดิ์ศรี สังคม สถาบัน โดยผ่านกระบวนการวินิจฉัยเลือกสรรแล้วว่า ค่านิยมนั้น ๆ มีความเหมาะสมและมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

6. การเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่มีความแตกต่างกันด้านวิถีทางการศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่มีความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ด้าน อันได้แก่ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ด้านประหยัดและออม ด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่เคยเรียนสายอาชีพครู จะได้รับการปลูกฝัง เป็นพิเศษทั้ง 3 ด้าน อันได้แก่ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ การประหยัดและออม การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เพราะนักศึกษาครูมักจะมาจากครอบครัวที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลาง พ่อแม่มีรายได้ปานกลาง-น้อย จึงต้องรู้จักขยันหมั่นเพียร พึ่งตนเองและมีความรับผิดชอบ มิฉะนั้นก็จะไม่ได้เรียน เมื่อเขาต้องหาเงินเอง หรือทางบ้านมีรายได้น้อยเขาจึงต้องรู้จักประหยัดในเรื่องที่ควรประหยัด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่าใช้จ่าย เขาจะจ่ายเท่าที่จำเป็น และรู้จักเก็บไว้ส่วนหนึ่งเมื่อถึงคราวจำเป็นจะได้มีใช้ ในสถาบันที่ผลิตบัณฑิตออกไปเป็นครูหรือผู้นำสังคมจึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม จึงเน้นกิจกรรมในด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อย่างต่อเนื่องทั้งในหอเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องช่วยกันทำ ซึ่งการมีค่านิยมเช่นนี้ตรงกับความคิดเห็นของ สุนทรี โฉมเงินและสนิท สัมครการ ได้กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากผลผลิตของวัฒนธรรม สังคม สถาบัน รวมทั้งการผลักดันส่วนบุคคล ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลในการปั้นแต่งค่านิยมขึ้นมา (สุนทรี โฉมเงิน และสนิท สัมครการ. 2522 : 35) สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่มีความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการปฏิบัติตามคุณภาพของศาสนา การมีระเบียบวินัย และเคารพต่อกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน

อาจเป็นเพราะทั้ง 2 ด้านนี้เป็นค่านิยมที่ต้องอาศัยการปลูกฝังมากกว่า 3 ข้อแรก เพราะค่านิยม 2 ด้านนี้ มีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติมาก โดยเฉพาะผู้บริหารบ้านเมืองยังไม่เห็นความสำคัญที่จะรณรงค์กันอย่างจริงจัง และต่อเมื่อทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ประเทศชาติก็นับได้ว่าจะมีอันตราย "เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์" ได้เสนอความคิดเห็นว่า เงื่อนไขประการหนึ่งที่จะทำให้ค่านิยมของชาติมีผลในทางปฏิบัติจริงก็คือ กลไกของรัฐบาล อันได้แก่หน่วยงานทั้งหลายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับประชาชน จะต้องได้รับการชี้แนะ และปฏิบัติตามค่านิยมของชาติที่ได้กำหนดไว้อย่างมีเอกภาพ (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, ม.ป.ป. : 3) และบุคคลที่สำคัญที่จะเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จงานการปลูกฝังค่านิยมดังกล่าว คือตัวผู้บริหารในงานทุกหน่วยงานของรัฐบาล (คณะกรรมการกลุ่มนักวิชาการ, ม.ป.ป. : 3) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมมาตร แก้วสาย (2528 : 68) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นหรือความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนบุคลากรประจำการ ที่มีความแตกต่างกันด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนบุคลากรที่มีผลการเรียน 2.5 ขึ้นไปมีความคิดเห็นเรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน กับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.5 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการปลูกฝังค่านิยมเป็นการปลูกฝังให้มีพฤติกรรมที่ดีงามมีการกระทำซ้ำต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัว สังคม ชุมชนประเทศชาติ และมีจุดปลูกฝังที่ถาวร คือ ผู้บริหารจะได้มีการยึดปฏิบัติจากโรงเรียนเน้นต้นแบบ ดังนั้นผู้ที่เป็นักเรียนจึงมีค่านิยมไม่แตกต่างกัน ถึงแม้จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งความคิดนี้ตรงกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2523 ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่านิยมที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้แก่คนไทย และสอดคล้องกับพิศมร วัฒนพานิช ที่กล่าวว่า การปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อสังคม เพื่อจะได้นำไปสู่แนวทางการพัฒนาคุณภาพของประชากร จึงเริ่มตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน เมื่อเติบโตขึ้นก็เรียนรู้วิธีการที่จะติดต่อทางสังคม ได้พบปะกับบุคคลต่าง ๆ มากขึ้น เมื่อถึงวัยเรียนก็ได้พบปะกับครู เพื่อนฝูง ซึ่งมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน ตลอดจนพบกับบุคคลที่อยู่ในชุมชนหลายประเภท ทำให้บุคคลสร้างค่านิยมของตนเองขึ้น โดยรับเอาค่านิยมจากบุคคลต่าง ๆ ในสังคมที่เขาใกล้ชิด เช่น กลุ่มญาติ เพื่อน ครู อาจารย์ หรือสื่อมวลชน ซึ่งสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ค่านิยมของเด็ก (พิศมร วัฒนพานิช, 2529 : 22) จากข้อมูลเบื้องต้น พอจะ

อนุมานได้ว่า มูลเหตุที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่อง
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไม่แตกต่างกันนั้นเป็นเพราะนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการปลูกฝัง
ค่านิยมมาแบบเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. จากที่พบว่า บุคลากรประจำการ มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับ
มากก่อนเข้าเรียน ดังนั้นสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จึงควรหาทางสนับสนุนให้นักศึกษามีค่านิยมพื้นฐาน
5 ประการ อยู่ในระดับคงที่หรือสูงกว่าเดิม โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องต่อเนื่อง ปฏิบัติ
ซ้ำบ่อย ๆ จนเกิดความเคยชินเป็นนิสัย และเป็นค่านิยมในที่สุด กิจกรรมที่ควรจัดได้แก่ ความรู้
เชิงประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ชาติไทย ศาสนา ฯลฯ การรณรงค์เรื่องการประหยัดและออม
จัดการทรัพยากร การเขียนคำขวัญ การให้ข้อมูลข่าวสารเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้
ครูอาจารย์ต้องช่วยรณรงค์และ เป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจัง

2. จากการศึกษาพบว่า ค่านิยมเรื่องการประหยัด ได้รับการสนใจและเอาใจใส่ไม่น้อยที่
สุด ซึ่งจริง ๆ แล้วค่านิยมเรื่องการประหยัดและออม เป็นสิ่งที่ควรคำนึงเป็นอย่างมากในการ
ปลูกฝังและเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ทั้ง ๆ ที่ค่านิยมด้านการประหยัดและออมเป็นสิ่งที่ต้อง
การและจำเป็นมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะอาชีพครูซึ่งจะต้องเป็นแม่แบบที่ดีแก่เยาวชน ดังนั้นควร
เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบจะต้องช่วยกันแก้ไขเร่งด่วน เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์เรื่อง
การประหยัดการใช้จ่ายสินค้าในประเทศและการออมทรัพย์ เป็นต้น

3. ค่านิยมเรื่องการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
และการมีวินัยและเคารพต่อกฎหมาย นักศึกษาให้ความสำคัญเช่นกัน แต่ยังไม่อยู่ในระดับมากทั้ง ๆ
ที่ค่านิยมทั้งสามด้านนี้ เป็นค่านิยมที่จะต้องปลูกฝังให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวม
มากกว่าประโยชน์ส่วนตน ค่านิยมสามด้านนี้ จะเป็นเครื่องชี้วัดว่าประเทศจะพัฒนาหรือด้อยพัฒนา
ก็เนื่องจากมีค่านิยมสามด้านนี้ มากหรือน้อย วิธีการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบ
ต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังในการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนค่านิยมสามด้าน อย่างสอดคล้อง
กัน ต้องมีทั้งการยกย่องชมเชย เมื่อเขาปฏิบัติดีปฏิบัติชอบและมีการลงโทษ เมื่อไม่ปฏิบัติตามอย่าง
เหมาะสม และที่สำคัญต้องทำบ่อย ๆ และต่อเนื่อง

4. นอกจากนี้แล้วทุก ๆ ปีทางสถาบันควรมีการจัดสัมมนาหรือเข้าค่ายเมื่อสร้างสัมพันธอันดีระหว่างผู้ปฏิบัติทั้งผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนให้มีความเข้าใจตรงกันในการที่จะร่วมมือร่วมใจปฏิบัติกิจกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ โดยเน้นค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการเป็นหลักสำคัญ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

1. ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาสถาบันราชภัฏทุกแห่ง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏสืบไป
2. ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อหารูปแบบการจัดหลักสูตรและกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ การประหยัดและออม
3. ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่น เช่น การทดลอง เป็นต้น
4. ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของเยาวชนไทย เช่น สิ่งแวดล้อม ศาสนา สื่อสารมวลชนต่าง ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิช "วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม," เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา. หน้า 46-58 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2518.
- การฝึกหัดครู, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์ การวิจัยเรื่อง "จริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษา สังกัดสถานศึกษา กรมการฝึกหัดครู." กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525.
- การศาสนา, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือจริยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2. โรงพิมพ์ กรมศาสนา, 2522.
- เกียรติศักดิ์ อิชยานนท์. "ค่านิยมไทย," เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525.
- _____. "ค่านิยม", ใน ความหมายค่านิยม. เล่ม 11. ม.ป.ป., อัดสำเนา.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. "ค่านิยมไทย," ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป.
- _____. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องค่านิยมไทย. 2523. อัดสำเนา.
- _____. วิทยากรกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.
- _____. "ค่านิยมไทย" ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป. 50 หน้า.
- จรัส พรหมอยู่. สังคมและวัฒนธรรมไทย. โอเดียนสโตร์, 2519.
- เจือ เกตุเชียร, พล.ร.ต. ค่านิยมกับความมั่นคงของชาติ. เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล วปอ., 2519. อัดสำเนา.
- _____. "ค่านิยมกับความมั่นคงของชาติ," รัฐาภิรักษ์. 19(3) : 1-86; กรกฎาคม, 2520.
- เฉลิมชัย รัตนกรี. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาลตามทัศนะของผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 12. บริษัทานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527. อัดสำเนา.

เชียรศรี วิจิตรสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

เชื้อ สาริมาณ. "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ," สรุปรายงานการประชุมสัมมนาคณะกรรมการ
จังหวัด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525. อัดสำเนา.

ชุดินารถ รัตนจระณะ. การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในวิทยาลัยครูภาคกลาง. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. "จริยธรรมของเยาวชนไทย". รายงาน
การวิจัยฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2520.

..... การพัฒนาจริยธรรม สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522.

ประณัฏฐ์ แพรด้า. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการส่งเสริมการปฏิบัติตาม
ค่านิยมพื้นฐานของรัฐบาล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารและครู
ในเขตการศึกษา 6. ปริญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน, 2527. อัดสำเนา.

ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา. "การเรียนการสอนทัศนะคติและค่านิยม," จิตวิทยาสำหรับครู.
(เล่ม 1). ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

..... รายงานผลการวิจัยชาติาภิเษกสมโภชเรื่องค่านิยม และความคาดหวังของเยาวชน
ไทย. 2523. อัดสำเนา.

ปราโมทย์ นาคทรรพ. "ค่านิยมของผู้เฝ้ากับการพัฒนา," ชุมนุมบทความทางวิชาการรัฐศาสตร์.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ทศพร กาญจนภาส. การศึกษาคำคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยม
พื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล
เขตการศึกษา 7. ปริญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2528. อัดสำเนา.

พจนีย์ มณีสุวรรณ. ค่านิยมของนักเรียนในวิทยาลัยครูจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญานิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.

- พัลส์ หันนาสินทร์. การสอนค่านิยม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เศ, 2523.
- พันคำ มีโพทอง. การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของครูผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. บริษัทพานิชย์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- พัทธา สายหู. โลกสมมติ. กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม, 2526.
- พรณี ชูชัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรวิกรมพิมพ์, 2522.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉนิก. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา. กรุงเทพฯ :
เอกลักษณ์ดีไซน์, 2533.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉนิก และอ้อมเดือน สดมณี. ค่านิยมของชาวชนบทไทย: ค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางระเบียบประเพณี. รายงานการวิจัยฉบับที่ 35, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- มยุรี เจริญทรัพย์. การศึกษาค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด. บริษัทพานิชย์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ยงยุทธ วงศ์บุญมา. การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยภาคใต้. บริษัท
พานิชย์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529. อัดสำเนา.
- วนิช บรรจง และคนอื่น ๆ. วิชาการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา. ตรงตามหลักสูตรประกาศ-
นียบัตร วิชาการศึกษา และประกาศนียบัตรประโยคครูประถม. วิทยาลัยครูนครปฐม,
2515.
- วราภวิภา ทองเอก. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วิทยานิพนธ์ตนเอง ความสัมพันธ์
ทางการเรียน และการสอนของนิสิตฝึกสอน วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก.
บริษัทพานิชย์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517.
อัดสำเนา.
- วัชรีย์ จุฑธรรม. ยุทธวิธีในการพิจารณาสร้างเสริมค่านิยม. กรมการฝึกหัดครู กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2525.

วัชร ฐาธรรม. ยุทธวิธีในการส่งเสริมค่านิยม. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2526.

วีระ บุญยะกาญจน์. "ค่านิยม," ใน ค่านิยมที่ควรคงไว้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2521. อัดสำเนา.

สงบ ลักษณะ. "การศึกษาและพัฒนาจริยธรรมไทย," การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มหาเมฆมหาวิทยาลัย, 2524.

สมมาตร แก้วลาย. การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก

งานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. ปริญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สงขลา, 2528. อัดสำเนา.

สมบัติ มหาศ. การสอนค่านิยม. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2520.

สนิท สัมครการ. "วัฒนธรรมกับการพัฒนาสังคม," พัฒนบริหารศาสตร์. 19(3) : 423,

กรกฎาคม 2522.

สวนิต ยมภัย. การสื่อสารของมนุษย์และแนวปฏิบัติขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2526.

สวนา พรพัฒน์กุล. การศึกษาการดำรงสมณะเพศของสงฆ์ไทย. หน้า 5-22 รายงานการวิจัย

ฉบับที่ 4 ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2524.

สามัญศึกษา, กรม. การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เล่มที่ 2

ชุดปฏิบัติการการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานการพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ :

หน่วยศึกษานิเทศก์, 2529.

. แผนพัฒนาการศึกษา 2531 โครงการ (แม่บท) ส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม และ

ค่านิยมที่ดีงาม. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2531.

สาราช บัวศรี. "ค่านิยมไทย", เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา สำนักงานคณะกรรมการ

วัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525.

. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.

สุนทร ใจมิน และสนิท สัมครการ. ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงาน

วิจัย สถาบันวิจัยพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.

- สุภัตรา สุภาพ. ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2532.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. โอเดียนสโตร์, 2524.
- เสรีयरพงษ์ วรณภก. "การปลูกฝังค่านิยม," วารสารสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูเพชรบุรี, 2524.
- อภิสิทธิ์ วงษา. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกกับนิชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อุดลำนเา.
- เอกวิทย์ ฃ กลาง. "ความเห็นและหลักบางประการในการสอนค่านิยมในโรงเรียน," ใน ปารายสาร. 3(2) : 54, เมษายน - มิถุนายน 2515.
- Cristensen, Harold. The Individual Sex and Society. Baltimore : The Johns Hopkin Press, 1969.
- Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3 rd.ed., New York : Haper and Raw, 1970.
- Edwards, Allen L. Techniques of Attitude Scale Construction. New York: Appleton - Century - Crofts, Inc., 1957.
- Feather, Norman T. Values in Education and Society. Collier Macmillan Publishers 1975.
- Ferguson, G.A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 4 th. ed. Tokyo, Mc Graw - Hill International Book, 1976.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw-Hill Book Company, 1973.
- Guildford, J.P. Fundamental Statistics in Psychology and Education. New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1965.
- Hoffman, Martin L. Moral Development in Carmichael Manual of Child Psychology. New York : John Willey and Sons, Inc., 1970.

- Kilpatrick, W.H. Philosophy of Education. New York : The Macmillan Company, 1954.
- Kluckhohn, Clyde. Culture and Behavior. New York : The Macmillan, 1962.
- Knutson, Andie L. The Individual Society and Health Behavior. New York : Russell Sagg, 1976.
- Mc Candless, Boyd R. Children and Adolescents. Holt Rinchart and Winston, New York : 1963.
- Mueller, D.J. "Differences in Social Responsibility among Various Group of College Students," Dessertation Abstracts. 31 : 2; August, 1969.
- Phinix, Phillip H. Philosophy of Education. New York : Hot and Company, 1958.
- Raths, Louis E. Merrill, Harmin and Sidney B. Simon. Values and Teaching. Columbus, Ohio : Charles E. Merrill Book, 1966.
- Rokeach, H. Beliefs, Attitudes, and Values. San Francisco : Jossey-Buss, 1968.
- Rokeach, Milton. Belief, Attitude, and Values. San Francisco. Jossey Boss, 1969.
- Sheviakov, George V. and Redl Firts. Discipline for Today's Children and Youth. Association for Supervision and Curriculum Development, Washington D.C., 1955.
- Skeel, Dorothy J. "What Values are Most Importance?", in Today's Education. 1 : 63 - 64; January - February, 1977.
- Smart, M.S. and R.C. Smart. Children development and Relationships. The Macmillan Company, New York : 1964.

- Votto, Frank T. "A Comparison of Values and Selected Characteristics of School Board Member and Superintendents in the State of New Jersey", Dissertation Abstracts International. 45(14) : 375 - A; August, 1984.
- Watson, R.I. Psychology of the Child. Copyright by John Wiley & Sons, Inc., 1959.
- White, Thomas Robert. "A Study of Values and Attitudes of Distributive Education Teacher Co - ordinators as Compared to Two Groups of Potential teacher Co - ordinators," Dissertation Abstracts. 3 : 610; August, 1969.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd.ed., New York : Mc Graw - Hill, Inc., 1971.

הכנת

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ตุลาคม 2537

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รศ. อัจฉรา สุขารมณ์

ด้วย น.ส. ประภาศรี กรโกวิท นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ สภานักราชภัฏบุรีรัมย์" มีความประสงค์จะขออนุญาตเคราะห้ จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ ที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา อนุญาตและขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ พ.ม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ตุลาคม 2537

เรื่อง ขออนุญาตอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
เรียน รศ.สงบ บุณยคล้าย

ด้วย น.ส.ประกาศรี กรโกวิท นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" มีความประสงค์จะขออนุญาตอนุเคราะห์ จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือ ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา อนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ตุลาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
เรียน รศ. วีระ สมใจ

ด้วย น.ส. ประภาสรี กรโกวิท นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือ ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา อนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ตุลาคม 2537

เรื่อง ขออนุญาตให้บุคลากรในสถาบันเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือทำวิจัย

เรียน อธิการบดี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ด้วย น.ส. ประภาสรี กรโกวิท นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุชาติให้ รศ.สงบ นุญคล้อย และ รศ.วิระ สมใจ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ การทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พศจิกายน 2538

เรื่อง ขออนุญาตตอบแบบสอบถาม

เรียน อธิการบดี สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

ด้วย น.ส.ประภาศรี กรโกวิท นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรได้รับอนุมัติให้
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากร
ประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" มีความประสงค์จะขออนุญาตจากท่านอนุญาตให้
อาจารย์และนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง ช่วยตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมาทำการศึกษาวิจัย
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กมลยา ตันติผลาชีวะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน อธิการบดี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ด้วยข้าพเจ้า น.ส. ประภาศรี กรโกวิท นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกวิชาการศึกษาดุษฎี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรได้รับอนุมัติ
ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภท
บุคลากรประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญา
โตอาจารย์และนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง ช่วยตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมาทำการศึกษา
วิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

แบบสอบถามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ของ

นักศึกษาบุคลากรประจำการสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1/2538

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความประสงค์ที่จะศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อันได้แก่
 - 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
 - 2) การประหยัดและออม
 - 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 - 4) การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา
 - 5) การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ผลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามจะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย คำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของท่าน จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดของท่านให้มากที่สุด
3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ และในแต่ละข้อขอให้เลือกตอบเพียงช่องเดียวเท่านั้น
4. แบบสอบถามนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

ตอนที่ 1
ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านโดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง [] ที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. เพศ
 - [] ชาย
 - [] หญิง
2. อายุ
 - [] 20-29 ปี
 - [] 30-39 ปี
 - [] 40 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพสมรส
 - [] สมรสแล้ว
 - [] ยังไม่ได้สมรส
4. สถานที่ทำงาน
 - [] สังกัดรัฐบาล
 - [] สังกัดเอกชน
 - [] อื่น ๆ
5. วุฒิทางการศึกษาที่ได้รับก่อนเข้าเรียน
 - [] วุฒิด้านการศึกษา
 - [] วุฒิต่ำกว่าด้านการศึกษา
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - [] สูงกว่า 2.5 ขึ้นไป
 - [] ต่ำกว่า 2.5 ลงมา

ตอนที่ 2

ข้อมูลค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ ทีละข้ออย่างระมัดระวังและใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน

ลำดับ ที่	ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กิจการงานใด ๆก็ตามที่ท่านได้รับมอบหมาย ท่านจะต้องศึกษางานนั้นให้เข้าใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด					
2.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับตัวท่าน ท่านมักจะแก้ปัญหานั้นด้วยตนเอง ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น					
3.	ท่านตั้งใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถพึ่งตนเองได้					
4.	เมื่อท่านทำงานเสร็จก่อนกำหนด ท่านมักจะส่งงานโดยไม่รอให้ถึงเวลาที่กำหนด					
5.	เมื่อรับงานมาทำ ท่านตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำให้เสร็จทันเวลา					
6.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านจะไม่ท้อถอยแต่จะแก้ปัญหานั้นไปทีละขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้าย					
7.	ท่านมักจะดูแลทำความสะอาดเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของท่าน ด้วยตัวท่านเอง เพื่อเป็นการถนอมเครื่องใช้ให้คงทนใช้ได้นาน					

ลำดับ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8.	เมื่อท่านต้องทำงานกับบุคคลอื่น ๆ ท่านจะให้ความร่วมมืออย่างดีเสมอ					
9.	แม้งานที่จะทำเป็นงานที่ยากสำหรับท่าน แต่ท่านไม่เคยคิดที่จะเปลี่ยนไปทำงานอื่น					
10	ท่านมักดูแลสถานที่อยู่อาศัยให้สะอาดเป็นระเบียบอยู่เสมอ					
11	ท่านมักจะเลือกซื้อของรับประทาน โดยเน้นที่ความประหยัด คุณค่าตามหลักโภชนาการ ความสะอาดเป็นสำคัญ					
12	ท่านเลือกรับประทานอาหารที่มีตามฤดูกาล ซึ่งนอกจากมีรสชาติอร่อยแล้ว ยังช่วยให้ประหยัดด้วย					
13	ท่านใช้จ่ายเงินเพื่อความบันเทิงนานๆ ครั้ง					
14	ท่านดูแลรับผิดชอบสิ่งของสาธารณะเสมือนเป็นของท่านเอง					
15	ท่านไม่ซื้อสินค้าที่ไม่มีความจำเป็นในการใช้					
16	เมื่อท่านพบน้ำและไฟฟ้าเปิดทิ้งไว้ ท่านจะปิดทุกครั้ง					
17	ท่านใช้จ่ายเงินแต่ละเดือนให้พอกับรายได้ที่มีอยู่ และเหลือเก็บพอสมควรเสมอ					
18	ท่านจะระมัดระวังช่วงเวลาอ่านหนังสือก่อนนอน โดยไม่ให้เปลืองหลับโดยไม่ได้ปิดไฟ					

ลำดับ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19	เมื่อท่านพบของที่ถูกใจ ท่านจะพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะซื้อ					
20	เมื่อมีเงินเหลือจากการใช้จ่าย ท่านมักเก็บออมไว้เป็นทุนต่อไปเสมอ					
21	ท่านพยายามปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมาย โดยไม่ฝ่าฝืนเลย					
22	ไม่ว่าท่านจะอยู่ในสถานที่ใด ท่านจะทำตามกฎระเบียบของสถานที่นั้น					
23	เวลาที่ซื้อของท่านและเพื่อน ๆ จะเข้าแถวรอนานกว่าที่จะแย่งกันซื้ออย่างไม่มีระเบียบ					
24	ท่านจะพยายามแต่งกายอย่างสุภาพ และเหมาะสมกับกาลเทศะ เสมอไม่ว่าจะไปงานใด					
25	เมื่อมีการสอบถามภาคท่านตั้งปณิธานไว้ว่าจะไม่ลอกข้อสอบจากเพื่อนเป็นอันขาด					
26	ขณะที่ชมการแสดงหากท่านเกิดความพอใจ ท่านจะหัวเราะเบา ๆ โดยไม่ให้เป็นการรบกวนผู้อื่น					
27	เมื่อมีสะพานลอยและถนนใช้คู่กัน ท่านจะข้ามสะพานเพื่อความปลอดภัยและเป็นระเบียบ					
28	ท่านจะทิ้งสิ่งของที่ท่านไม่ใช้ ลงในที่ที่มีสิ่งของรองรับเท่านั้น					

ลำดับ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29	ทุกครั้งที่มีการนัดหมายกับผู้อื่น ท่านจะมาตรงเวลาเสมอ					
30	ถ้าท่านต้องการข้ามถนน ท่านต้องรอไฟสัญญาณเสมอ แม้ถนนจะว่างไม่มีรถก็ตาม					
31	เมื่อมีวันสำคัญทางศาสนา ท่านจะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของท่าน					
32	ท่านปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาของท่านอย่างสม่ำเสมอในการดำรงชีวิต					
33	ท่านศึกษาคำสอนของศาสนา เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และปฏิบัติตามได้					
34	ท่านปฏิบัติศาสนกิจทุกวันเพื่อทำให้อจิตใจเข้มแข็งเบิกบาน และมีความสุข					
35	ท่านหลีกเลี่ยงการพนันเสมอ เนื่องจากเห็นว่า เป็นอวมายมข					
36	เมื่อท่านทำงานไม่เสร็จตามเวลา ท่านจะบอกตามความจริง และขอผ่อนผันเวลาเพื่อที่จะได้ทำงานให้เสร็จ					
37	เมื่อท่านทำความผิด แม้จะไม่มีใครรู้ ท่านก็หาทางชดเชยความผิดนั้น ๆ					
38	ท่านจะประพฤติตัวเป็นลูกที่ดีด้วยการเคารพเชื่อฟังบิดามารดาและผู้ปกครองเสมอ					

ลำดับ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39	เมื่อมีบิดามารดาเจ็บป่วยท่านจะดูแลรักษา ท่านอย่างเต็มความสามารถเสมอ					
40	ท่านจะไม่ประกอบอาชีพที่ทางศาสนาห้าม เพราะจะทำให้เดือดร้อนแก่ท่านและผู้อื่น					
41	เมื่อได้ยิยเพลงชาติทุกครั้ง ท่านจะยืนตรง เพื่อทำความเคารพอยู่เสมอ					
42	ท่านยืนทำความเคารพเพลงสรรเสริญพระ บารมีเสมอ เพราะถือเป็นหน้าที่ที่ประชาชน ต้องกระทำเพื่อแสดงความจงรักภักดี					
43	ท่านตั้งใจที่จะไว้ทุกข์ให้แด่สมเด็จพระศรี นครินทราบรมราชชนนีให้นานที่สุดเท่าที่จะ ทำได้					
44	ท่านคิดว่าจะทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อทูลเกล้าถวายแด่สมเด็จพระเจ้า ทั้งนี้เพราะ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ					
45	ท่านจะสละทรัพย์หรือให้ความร่วมมือนับด้านอื่น ทุกครั้งเมื่อเกิดภัยต่างๆ ขึ้นในประเทศเรา					
46	หากมีงานทำแล้วจะต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ ท่านยินดีเสียภาษีด้วยความเต็มใจ โดยไม่ คิดหลีกเลี่ยง					
47	เมื่อถึงวันสำคัญของชาติ ท่านจะบอกให้คน ในครอบครัวประดับธงชาติไว้หน้าบ้าน					

ลำดับ ที่	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
48	งานเฉลิมฉลอง 50 ปี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ท่านจะให้ความสำคัญร่วมมือกับสถานศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อแสดงความจงรักภักดีอย่างเต็มที่					
49	ท่านรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติโดยกระทำตนเป็นต้นแบบที่ดีงามแก่เพื่อน ๆ ทั้งทางด้านวาจาและกิริยามารยาทเสมอ					
50	ท่านจะอนุรักษ์ศิลปและโบราณวัตถุโดยไม่ขีดเขียนหรือทำลายด้วยวิธีต่าง ๆ ให้เกิดความเสียหายเสมอ ๆ					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ น.ส. ประภาสรี กรโกวิท
 วันเดือนปีเกิด 28 มิถุนายน 2492
 ภูมิลำเนาเดิม 118/31 ซ. วัดใหม่พิเรนทร์ ก. อีสระภาพ บางกอกใหญ่ ต. วัดท่าพระ
 กรุงเทพฯ
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 439/13 ก. จีระ ต. ในเมือง อ. เมือง จ. บุรีรัมย์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2498-2550 ประถมปีที่ 1-4 โรงเรียนโกวิทจ่าง
 พ.ศ. 2501-2506 มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนศึกษานารี
 พ.ศ. 2507-2509 ปวช. เลขานุการ โรงเรียนพาณิชยการราชดำเนิน
 พ.ศ. 2511-2513 ประโยคการศึกษาชั้นสูง วิทยากรบ้านสมเด็จพระยา
 พ.ศ. 2517-2519 การศึกษานันทิต (กศ.บ) วิทยาลัยครูมหาสารคาม
 พ.ศ. 2535-2539 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2515-ปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6 ภาควิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประเภทบุคลากรประจำการ
สภามันราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ
ของ
ประภาศรี กรโกวิท

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2539

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษานุเคราะห์ประจำการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์" มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษานุเคราะห์ประจำการสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานที่ทำงาน วุฒิทางการศึกษาก่อนเข้าเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ประเภทบุคลากรประจำการ สาขาการศึกษาคณะเรียนที่ 1/2538 จำนวน 516 คน มีวิชาเอก วิชาทั่วไป 58 คน อุตสาหกรรมศิลป์ 54 คน เกษตรกรรม 45 คน การประถมศึกษา 100 คน การบริหารการศึกษา 55 คน ภาษาอังกฤษ 58 คน คณิตศาสตร์ 54 คน การศึกษาปฐมวัย 62 คน ดนตรีศึกษา 30 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย คิดจาก 50% ของกลุ่มประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 258 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ แบบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีลักษณะเป็นสถานการณ์ให้ผู้ตอบได้เลือกตอบว่าปฏิบัติมาก ปานกลางหรือน้อย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้ใช้สถิติหลายรูปแบบ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าคะแนนที (t-test) และการหาค่าเอฟ (F-test)

ผลการศึกษามีดังนี้

1. นักศึกษานุเคราะห์ประจำการมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. นักศึกษานุเคราะห์ประจำการที่มีความแตกต่างกับด้านเพศ มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษานุเคราะห์ประจำการที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ พบว่า ผู้มีอายุน้อยมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ต่างจากผู้มีอายุน้อยในระดับสถิติที่ .05 ยกเว้นค่านิยมด้านการประหยัด และออม
4. นักศึกษานุเคราะห์ประจำการที่มีความแตกต่างกันด้านสถานภาพสมรส มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษานุเคราะห์ประจำการที่มีความแตกต่างกันด้านสถานที่ทำงาน พบว่า มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6. นักศึกษานุคลากรประจำการที่มีความแตกต่างกันด้านวุฒิทางการศึกษา พบว่าบุคลากรประจำการที่มีวุฒิทางการศึกษามีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งตนเอง ชยันนั้นเพียร มีความรับผิดชอบการประหยัดและออม การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ต่างจากนักศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาในสถิติที่ระดับ .05 สำหรับค่านิยมด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีระเบียบวินัยและเคารพต่อกฎหมายไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษานุคลากรประจำการที่มีความแตกต่างกันด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยรวมแตกต่างกัน

A STUDY OF FIVE ELEMENTS OF BASIC VALUE OF INSERVICE STUDENTS
AT RAJABHAT INSTITUTE BURIRAM

AN ABSTRACT
BY
PRAPASRI KORNKOWIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
October 1996

111

The purposes of this study were to:-

1. Study the levels of five elements of basic value of inservice students at Rajabhat Institute Buriram.
2. Compare students' five elements of basic value according to age, gender, marital status, working place, types of education before being enrolled to the institute, and academic achievement.

The population in the study included 516 inservice students taking courses in the first semester of the 1995 academic year. Fifty students of the total 516 were 58 in general science, 54 in industrial arts, 45 in agriculture, 100 in elementary education, 55 in education management, 58 in English 54 in mathematics, 62 in early childhood education and 30 in physical education.

Fifty percent of the population or 288 students were selected to participate in the study by simple random sampling. The questionnaire, constructed in the form of situations and selection of answers, was used to measure levels of five elements of basic value. The data were analyzed by various statistics such as percentage, average means, t-test and F-test.

Research results came out as follows:

1. Students' levels of five elements of basic value in general were very high.
2. There was no significant difference among students' five elements of basic value in accordance with gender.
3. In terms of age it was found that older students had higher levels of five elements of basic value than the younger students except for the element on saving and being economical. (at .05 statistical level)

4. According to marital status, there was a significant difference (at .05 statistics level) in students' levels of five elements of basic value, on the "helping yourself," "diligence," "responsibility," "loyalty to one's nation, religion, and the royal family" elements.

5. There was no significant difference among students' five elements of basic value in accordance with working places.

6. Due to types of education before enrolled to Institute, there was a significant difference among student's basic value. Students who had backgrounds in education, had higher levels of elementary basic value on "helping yourself," "diligence," "responsibility," "saving and being economical," and "loyalty to one's nation, religion, and royal family" at .05 statistical level. However there was no significant difference in values on the elements on "following religious," "instruction," "regulations" and "legality."

7. There was no significant difference among student's five elements of basic value in general at .05 statistical level in accordance with academic achievement.